…ХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

…урят-Монголой ҮНЭН

…С-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно… Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

…(7140) | 1955 оной июниин 15, среда | Сэн 20 мүнгэн

…далдаа наймаанай ба эдеэ хоолой предприятинуудай ажалые эрид һайжаруулха

…Коммунистическэ партиин- …ветскэ правительствын сэсэн …политикын, үдэр бүриин ан- …оролдолгын ашаар манай …тор хүсэ ехэтэ хүндэ индуст- …мышленностиин бусад һалба- …хүдөө ажахы, тэрэшэлэн со- …ическэ культура жэлһээ жэл- …кэн дэбжэжэ байна. Социа- …скэ экономикын хүсэтэ дэб- …үндэһөөр арад зоной мате- …ба культурна ажабайдалай …үдэрһөө үлэртэ ургана, со- …хүнүүд жэл ерэхэ бүри улам …шадалтайгаар, улам үнэр бая- …жаһуудаг боложо байна.

…шадай олзо доходой, бодото …хүлһэнэй дээшэлһэн дээрэһээ …хадаа мүнөө эрхим һайн эд …ихэ юумэ худалдан абаха гэ- …эдэг болонхой. Энэ талаар …ажалшадай эрилтэнь үдэрһөө …ехэ болоно.

…эһээ хүн зоной материальна …льтурна эрилтэнүүдые али бо- …һайнаар хангаха гээшэ партий- …ветскэ ба ажахын органуудай …үрүүшын уялга мүн! Энэ та- …лангаяа эдеэ хоолой ба ху- … наймаанай предприятинуу- …коллективүүд шухала үүргэ …э ёһотой байна.

…зоной эрилтые һайнаар хан- …худалдаа наймаанай ба эдеэ …предприятинуудай коллекти- …оролдосотой һайнаар ажалла- …наймаалагшад, поварнууд, офи- …анууд манайда яһала олон …ехэтэй хамта, тон олон мага- …столовонууд үшөөл муугаар …жа байһан зандаа. Столово- …трестые абаад үзэе. Энэ трес- …илэнхи столовонууд һүүлэй …сэбөө дүүргэнэгүй. Трестын …ловонуудай хүтэлбэрилэгшэд …айдалые юун гээд тайлбарил- …бэл, хартаабха үгы гэнэд. …эхынь хэлэхэдэ, хартаабхын …ондоо хэншье бэшэ, трестын …ловонуудай хүтэлбэрилэгшэд …зэмэтэй юм. Юуб гэхэдэ. …аяар нёдондо намар хар- …ехээр бэлэдхэхэ, тиихэдэ мү- …гааша хартаабха ба овощоо …р, гутаангүйгөөр хадаглаха …байгаа. Гэбэшье, олон столо- …та хартаабха ба овощь муу- …адагалагдана, гутана.

…болоһонһоо хойшо столово- … эдеэ хоолой шанар мууда- …бууза, пельмен гэхэ мэтын …он муугаар, заримдаа гутанги …, һонгиногүйгөөр хэгдэнэ. …столовонуудта, илангаяа ПВЗ, …ай комбинадта, нэгэл янзын …олдэгдэнэ. Улан-Удэ городой …столовонуудта, ресторануудта …лжэ гарахын тула минутаар …харин час—хоёр часаар һууха …эй. Гадна, зунай сагта хүйтэн …(квас, морс, мороженое) худал- …эрэг тон муугаар эмхидхэгдэн- …хүйтэн умда наймаалха точко- …городой центртэ үсөөхэн тэды …һаа, захын үйлсэнүүдтэ бү- …дагүй.

…одой магазинуудай ажалда …ехэ дутагдалнууд бии. Жэшээлхэдэ, амаралтын үдэрые абажа харая. Амаралтын үдэшэ эдеэ хоолой зүйл худалдадаг магазинууд үдэшын найман часта хэлсэһэн юм шэнги бултадаа нэгэ доро хаагдадаг. Бултадаа! Иимэ гайхалтай гуримые хэн тогтоогоо юм, мэдэгдэнэгүй. Зүгөөр, энэ гуримай тон таарамжагүй, зохидгүй байһаниинь лаб мэдэгдэнэ. Магазинуудай хара эртэнһээ хойшо хаагдашоод байхадань тамхи, зуруул, талха хилээмэ абаха гэһэн хүн хаана ошохо болоноб гэхэдэ, ресторан руул ошохо баатай болоно бшуу. Энэ тон зохидгүй. Тиимэһээ, эдеэ хоолой зүйл худалдадаг нэгэ дежурна магазин амаралтын үдэр үдэшын сагта нээлгээтэй байха ёһотой гэжэ һанагдана.

Хүдөө нютагуудтахи столовонууд ба магазинуудай хүдэлмэридэ мүн лэ ехэнүүд дутагдалнууд бии юм. Город шадарай районууд хадаа жэшээтэ һайн байха ёһотой гэжэ һанан гэхэдэ, харин Иволгын, Сэлэнгын аймагуудай худалдаа наймаанай организацинуудта хаана хаанахиһаа үлүү ехэ дутагдалнууд бии.

Худалдаа наймаанай министерство, Бурмонкоопсоюз, аймгүйсэдкомуудай худалдаа наймаанай таһагууд наймаанай түрүү арга методүүдые, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые бүхы хүдэлмэрилэгшэдэйнгөө дунда дэлгэрүүлхэ гэһэн оролдолго гарганагүй. Гэхэтэй хамта, тиимэ түрүү арга методүүд, тиимэ түрүү дүй дүршэл яһала олон бии юм. Жэшээлхэдэ, Хэжэнгын райпотребсоюзай правлени кольцевой маршрудаар ябажа наймаа хэхэ түрүү арга хэрэглэһэн байна. Энэ арга тон зохимжотой юм. Райпотребсоюзай центральна складһаа бараа тээһэн автомашина тусхай маршрудаар бүхы аймагаараа тойрон ябажа, худалдаа наймаа хэдэг байна. Энэ түрүү арга методые аймаг бүхэндэ дэлгэрүүлжэ болохо ба дэлгэрүүлхэ ёһотойшье байна.

Зунай үедэ городой хүн зон элдэб сэнгэлгэдэ ой модо руу, ольторог, дача руу ошоно, парк, сквернүүдтэ амарна. Тиимэһээ ажалшадай һайнаар амархын тулада эдихэ ууха юумэ, бусад зүйлнүүдые тэрэ газараар абаашажа байжа, таһалдалгүйгөөр наймаалха хэрэгтэй.

Мүн хүдөөгэйшье хүн зон—малшад, полевой ба тракторна бригадынхид зунай сагта холо ойгуур таранхай, хээрэ ажаллажа байнад. Тиимэһээ эд бараае тэдээнэй хүдэлжэ байһан газартань абаашажа худалдаха гээшэ тон ехэ удхашанартай. Холын гүүртэ ба отарануудай малшадта ошоходоо элдэб эд бүд, гутал хубсаһа, мылэ, тамхи, зуруул, кондитерскэ зүйлнүүдые, дабһа, ногоон сай гэхэ мэтые дутамаггүйгөөр абаашажа байха хэрэгтэй.

Арад зоной саг үргэлжэ ургажа байгаа эрилтые хүсэд һайнаар хангахаһаа шухала ондоо ямаршье зорилго худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй урда байхагүй. Энэ зорилгоёо жэшээтэ һайнаар дүүргэхэ гээшэ—тэдээнэй нэрэ хүндын хэрэг мүн.

…спубликын аймагуудта хабарай тарилгын, …пар хахалалгын ябаса тухай 1955 оной июниин 10-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

АЙМАГУУД	Хабарай тарилга	Хартаабха тарилга	Овощь тарилга	Пар хахалалга
…унтын	113,3	93,7	80,0	—
…абанскын	94,8	100,0	37,4	60,9
…нхэнэй	94,4	99,0	59,0	63,9
…айкало-Кударын	93,2	87,7	34,6	49,9
…чурын	93,1	70,5	43,1	61,7
…руунын	92,3	95,3	16,6	43,0
…рибайкальска	90,5	103,2	28,0	36,2
…арбагатайн	89,5	102,9	25,1	76,1
…ухаршэбэрэй	89,5	63,6	42,7	37,1
…волгын	89,2	90,0	36,0	68,6
…эжэнгын	88,8	33,0	11,4	71,6
…орин	88,4	79,0	34,4	24,2
…ангрॉайн	86,1	84,8	37,5	59,3
…аргажанай	85,9	98,2	28,0	68,8
…яхтын	85,9	59,3	35,0	70,6
…оринн	85,2	87,0	27,5	37,7
…ударын	84,0	91,7	40,0	60,6
…урумканай	83,7	99,3	23,3	43,8
…элэнгын	81,0	76,0	32,3	60,9
…акаменай	80,4	94,1	37,1	24,6
…эдын	75,9	56,6	43,3	52,5

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ, КПСС-эй обкомдо

Республикын МТС-үүд болон колхозуудай кукуруза хуряалга ба силос даралгада бэлэдхэжэ байһан тухай

Республикын колхозууд болон совхозууд мүнөө жэлдэ нилээд ехэ газарта кукуруза тариһан байна. Тиигэжэ силосэй ногоо хуряаха ба тэрэнние силос болгон дараха хүдэлмэриин хэмжээн нёдондонойхиһоо һураггүй ехэ болоо гэжэ БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет ба КПСС-эй обком тэмдэглэнэ. Гадна, кукурузын эдеэшэжэ байһан буурсагуудые хуряаха ба тэрэнние силос болгон дараха талаар ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ зэргэтэй.

Гэхэтэй хамта, энэ хүдэлмэридэ саг соонь һайнаар бэлэдхээд, эмхитэйгээр үнгэргэхэ хэрэгэй айхабтар шухала болоод байһые олон аймгүйсэдкомууд, КПСС-эй айкомууд, колхозуудай түрүүлэгшэнэр, МТС-үүд болон совхозуудай директорнүүд хараадаа абанагүй. Бүтээгдэхэ ёһотой хүдэлмэриин хэмжээнэй ехэ байһые хараадаа абангүй байһанай гэмээр кукурузын буурсагуудые эшэ набшаһануудһаань аминдань хуряаха хүдэлмэридэ бэлэдхэл муугаар ябуулагдана. Силоснэ барилгануудые хэхэ тухай байгша оной майн 18-да гараһан КПСС-эй обкомой тогтоол олон аймагуудта муугаар дүүргэгдэнэ, тиихэдэ силосорезкэнүүдые заһаха. кукурузын буурсагуудые эшэ набшаһануудһаань аминдань хуряахын тулада комбайнуудые тааруулан зохёохо, транспортые бэлэдхэхэ хүдэлмэрие МТС-үүд үшөө эхилээдүй байһаар. Кукурузые хуряалга ба тэрэнние силос болгон дараха хэрэгтэнь МТС-үүд болон совхозуудта республикын Хүдөө ажахын министерство бодото туһаламжа үзүүлхэ асуудалые удаанаар шиидхэнэ, кукурузые хуряаха ба силос даралгада һайнаар бэлэдхэхын түлөө МТС-үүдэй директорнүүд болон главна инженернүүдһээ ехэ эрилтэ хэнэгүй. Олон аймагуудта кукурузын бултайжа байхада борнойлхо, ряд хоорондын элдүүрилгэ хэхэ, тэжээл оруулха болон тарилгын хойноһоо харууһалгын бусад хүдэлмэри тон удаанаар ябуулагдана.

Кукуруза хуряаха ба силос дараха хүдэлмэридэ муугаар бэлэдхэжэ байһан ушар хадаа саашадаа тэсэшэгүй, кукурузын ургасые һайнаар хуряажа абаха хэрэгтэ ехэ һаад ушаруулжа болохо гэжэ БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет ба КПСС-эй обком тоолоно. Энэ шухалын шухала хүдэлмэридэ бэлэдхэлые шамдуулхын тулада тон шухала хэмжээнүүдые һаяар абаагүй хадаа республикын колхозууд болон совхозууд кукурузын ургасые гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряажа шадахагүй аюулда ороходо байна.

Бүхы МТС-үүд болон совхозуудай директорнүүдтэ, колхозуудай түрүүлэгшэнэртэ, аймгүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэртэ, КПСС-эй айкомуудай секретарьнуудта, тэрэшэлэн республикын Хүдөө ажахын министерствын хүдэлмэрилэгшэдтэ энэ ушарые БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет ба КПСС-эй обком һануулаад, кукурузые хуряаха ба тэрэнние силос болгон дараха хүдэлмэридэ һайнаар бэлэдхээд, энээнние эмхитэйгээр үнгэргэхэ асуудалые бодотоор шиидхэхэ хэрэгтэ тон харюусалгатайгаар хандахыень тэдэнэрһээ эринэ.

Кукурузые хуряаха ба тэрэнние силос болгон дараха хүдэлмэридэ саг соонь һайнаар бэлэдхээд, бүхы колхозууд болон совхозуудта энэ хүдэлмэрие эмхитэйгээр үнгэргэхэ гээшэ партиина, советскэ болон хүдөө ажахын органуудай, МТС-үүдэй, совхозууд болон колхозуудай эгээн шухала зорилго гэжэ тоолохо.

Энэ талаар хэгдэхэ хүдэлмэриин ехэ байһые, илангаяа хойто аймагуудта хюруугай эртэ унажа болохые хараадаа абан, кукурузын ургасые саг соонь хуряажа, силос болгон дараха хүдэлмэриие тон богони хон болзор соо, хюруугай унахаһаа урид хэжэ дүүргэхыень республикын Хүдөө ажахын министерствые, КПСС-эй айкомуудые болон аймгүйсэдкомуудые уялгалха. Кукурузын ургасые саг соонь хуряажа силос болгон дараха хүдэлмэридэ хэрэгтэй болохо бүхы зэр зэмсэгүүдые саг соонь бэлэдхүүлхын түлөө Хүдөө ажахын министр нүхэр Иванов, МТС-үүдэй талаар тэрэнэй орлогшо нүхэр Ламброзо, аймгүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэр, КПСС-эй айкомуудай секретарьнууд, колхозуудай түрүүлэгшэнэр, МТС-үүд болон совхозуудай директорнүүд сэхэ харюусаха.

Кукурузын ургасын хойноһоо харууһалха хүдэлмэриие—тарилгые борнойлго, ряд хоорондын элдүүрилгэ, нютагай болон минеральна үтэгжүүлгэнүүдээр тэжээл оруулга, шэнгэрүүлгэ гэхэ мэтын, силосэй ногоо болон эдеэшэжэ байһан буурсагтай һайн ургаса абахада туһатай бүхы хүдэлмэринүүдые үргэнөөр ябуулжа эхилхыень республикын Хүдөө ажахын министерствые, аймгүйсэдкомуудые, КПСС-эй айкомуудые, МТС-үүд болон совхозуудай директорнүүдые ба колхозуудай түрүүлэгшэнэрые уялгалха. Тракторна болон морин бүхы зэр зэмсэгүүдые энэ хүдэлмэридэ табиха, кукуруза ургуулдаг звенонуудые хабаадуулха, тэрэшэлэн хэрэгтэй болоходонь иимэ звенонуудта хүнүүдые нэмэжэ гаргаха, хүдэлмэришэд, албахаагшад, һургуулиин үхибүүдые энэ хүдэлмэридэ хабаадуулха.

МТС-үүдтэ, колхозууд болон совхозуудта бии байһан бүхы силосорезкэнүүдэй, соломо-силосорезкэнүүдэй заһабарилгые байгша оной июлиин 1 болотор дүүргэхыень Хүдөө ажахын министерствые (нүхэд Иванов, Ламброзо гэгшэдые), МТС-үүд болон совхозуудай директорнүүдые, аймгүйсэдкомуудые уялгалха, МТС-үүдтэ, колхозууд болон совхозуудта бии байһан бүхы соломорезкэнүүд, корнерезкэнүүдые бултыень кукурузын буурсагуудые хэршэлгэдэ хэрэглэхэ, хэрбээ тэдэнэй дутаа хадань тэдэниие «Сельхозснабай» базаһаа абаха, техническэ талаараа һайн тракторнуудаар силосорезкэнүүдые хүдэлгэхэ, иимэ агрегадые таһалгаряагүйгөөр хүдэлгэхын тулада тэдээндэ запасной агрегадууд болон частьнуудые бэлэдхэхэ.

Кукурузын буурсагуудые эшэ набшаһануудһаань аминдань хуряахын тулада комбайнер нүхэр Компанеец гэгшын хэрэглэһэн аргаар «Сталинец-6» гэжэ 100 комбайнуудые түхеэрэн тааруулха, силоснэ ногоо хуряахын тулада «Коммунар» гэжэ 63 комбайнуудые тааруулха хүдэлмэриие байгша оной июлиин 15 болотор дүүргэхэ. Силосэй ногоо шэрэхын тулада бүхы МТС-үүдтэ, колхозууд болон совхозуудта хүрэхэ хэмжээнэй транспорт бэлэдхэхэ, тракторна тэргэнүүдые, автомашинанууд болон бусадые эртээнһээ бэлдэхэ. Кукурузын буурсагуудые гараар хуряахын тулада улаан бургааһаар, үйһөөр корзинкануудые гүрэхэ, тэрэшэлэн мэшээгүүд-фартугуудые хэхэ даалгабари колхозууд болон совхозуудта аймгүйсэдкомууд үгэхэ ёһотой. Комбайнуудые кукуруза хуряахаар болгон тааруулха, тракторна тэргэнүүдые, механическаар ашаа буулгаха түхеэрэлтэнүүдые хэхэ ба тэдэниие ашаглаха тухай МТС-үүдэй инженернүүд болон главна агрономуудай кустовой семинарнуудые үнгэргэхыень Хүдөө ажахын министерствые уялгалха.

Силос дараха газарта силосэй ногоо зөөхын тулада 3—4 тонно үргэхэ тусгаар тэргэнүүдые республикын колхозууд болон совхозуудта хэжэ үгэхын тулада 515 металлическа конструкцинуудые байгша оной июлиин 15 болотор бүтээн гаргахыень Улан-Удын ПВЗ-гэй начальник нүхэр Буткое уялгалха.

Инженер Фроловой конструкцяар «ГАЗ-51» гэжэ машинаар силоснэ ногоо шэрэхын тулада республикын колхозууд болон совхозуудта ашаа механическаар буулгадаг 515 хэһэг түхеэрэлтэнүүдые Улан-Удын ба Селендумын МРЗ-нүүдтэ байгша оной июлиин 1 болотор бүтээн гаргахыень Хүдөө ажахын министерствые уялгалха. Колхозуудай автомашинануудта ашаае механическаар буулгадаг түхеэрэлтэнүүдые, тэргэнүүдые хэхэ металлическа конструкци Улан-Удын ПВЗ-дэ ба Селендумын МРЗ-дэ бүтээн гаргуулха захил хэхые, эдэ заводуудые хэрэгтэй материалнуудаарнь хангахыень Бурмонкоопсоюзые (нүхэр Доржиниие) уялгалха.

Кукуруза хуряалга ба силос даралгын урда тээ колхоз, совхоз бүхэндэ кукуруза хуряаха, силос дараха тусгаар бригадануудые байгуулха, дүршэл шадабаритай трактористнуудаар, комбайнернуудаар, силосорезкэнүүдэй машинистнуудаар, колхознигууд болон совхозуудай хүдэлмэришэдөөр эдэ бригадануудые бүридүүлхэ, силос дараха тухай ба хуряалгын болон силос хэршэдэг машинануудые ашаглаха техникэтэй тэдэниие һайнаар танилсуулхыень аймгүйсэдкомуудые, КПСС-эй айкомуудые, МТС-үүд болон совхозуудай директорнүүдые, колхозуудай түрүүлэгшэнэрые уялгалха. Тааруулан зохёогдоһон ба тусгаар комбайнуудта хүдэлмэрилхэ комбайнернууд болон тэдэнэй туһалагшанарые бэлэдхэхэ хүдэлмэриие байгша оной июнь, июль һарануудай соо бүхы МТС-үүдтэ эмхидхэхэ. Түрүүшын үдэрһөө эхилээд хуряалгада, силос даралгада болон кукуруза шэрэлгэдэ ябаһан бүхы машинануудые бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглуулха хэрэгтэй. Энэ тогтоолоор заагдаһан болзор соо кукуруза хуряаха ба силос дараха хүдэлмэриие дүүргэхын тулада комбайнер, силосорезкын машинист бүхэндэ, тэрэшэлэн бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ ажалай нормо, даалгабари үгэхэ.

Кукуруза хуряалга ба силос даралгада жэшээтэ һайнаар бэлэдхэжэ, энэ хүдэлмэриие саг соонь дүүргэхын тулада колхозуудта, МТС-үүд болон совхозуудта социалистическэ мурысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, «1955 ондо кукуруза ехээр ургуулгада колхознигууд болон МТС-үүдэй тракторна бригадануудай хүдэлмэрилэгшэдые урмашуулха тухай» КПСС-эй ЦК-гэй ба СССР эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые МТС-үүдэй хүдэлмэришэдтэ болон колхознигуудта ойлгуулха, тэрэниие бодотоор бэелүүлхэ хэрэгтэй.

Кукуруза хуряалга ба силос даралгада республикын МТС-үүд, колхозууд болон совхозуудай бэлэдхэжэ байһан тухай газетэнүүдэй хуудаһануудта саг үргэлжэ харуулжа байхыень республиканска болон аймагуудай газетэнүүдэй редакцинуудые уялгалха.

Байгша оной июниин 20-һоо эхилээд 10 хоног бүхэндэ энэ тогтоолой дүүргэлтын ябаса тухай БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ, КПСС-эй обкомдо элидхэжэ байха, кукуруза хуряаха ба силос даралгада бэлэдхэлгээр хэмжээ-ябуулгануудаа таһалдуулжа байһан аймагууд болон МТС-үүдээр дурадхалнуудые саг соонь оруулжа байхыень Хүдөө ажахын министерствые (нүхэр Ивановые) уялгалха.

МТС-үүдэй, колхозууд болон совхозуудай партийна эхин организацинуудай суглаануудта байгша оной июниин 20 болотор энэ тогтоолые зүбшэн хэлсээд, колхоз, МТС, совхоз бүхэндэ кукуруза хуряаха ба силосовалха хүдэлмэридэ бэлэдхэлгээр бодото хэмжээнүүдые хараалхыень КПСС-эй айкомуудые уялгалха.

Республикын Хүдөө ажахын министерство үнгэрэгшэ 8 һара соо ажалай эрхим дүнгүүдые туйлаһан, һаалишад болон малшадта Хүндэлэлэй грамотануудые ба үнэтэ шангүүдые үр-жадар үнгэргэгдэһэн республиканска зүблөөн дээрэ барюулаа. Тэрэнэй тоодо 3 хүн өөдэлой машинаар, 10 хүн гарай часаар, 10 хүн столой часаар, 27 хүн платьевын бүдөөр шагнагдаба. Шанда хүртэгшэдтэ ба бусад түрүүшүүлдэ тэрэшэлэн Хүндэлэлэй грамотанууд барюулагдаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хүдөө ажахын министр нүхэр Иванов Иволгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой һаалишан В. Д. Бурковада гарай часы ба Хүндэлэлэй грамота барюулжа байна.

А. Мантаевай фото.

Индиин Республикын Премьер-Министр Джавахарлал Неру Сталинградһаа мордобо

СТАЛИНГРАД, июниин 12. (ТАСС). Июниин 12-ой үглөөгүүр Индиин Республикын Премьер-Министр Джавахарлал Неру ба тэрэниие үдэшэжэ ябаһан хүнүүд Сталинградһаа Симферополь ниидэбэ.

Индиин Республикын ба Советскэ Союзай гүрэнэй тугуудаар шэмээн гоёогдоһон аэродром дээрэ ажалшадай депутадуудай Сталинградска городской Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ С. Шапуров, КПСС-эй Сталинградска обкомой нэгэдэхи секретарь И. Гришин, ажалшадай депутадуудай областной Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ И. Панькин, городой олониитын ба хэблэлэй түлөөлэгшэд айлшадые үдэшэн ябуулаа.

Сталинградайхидай үмэнэһөө И. Панькин, С. Шапуров гэгшэд В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ суднаар ябалгын Волго-Донско каналда зорюулагдаһан фото-альбом, Сталинградта Неругэй ерээд байһан тухай фото-альбом ба Мамаев Курганай нангин шоройтой шкатулка Нерудэ бэлэглэбэ.

Мордожо ябахынгаа урда тээ, Неру микрофоной дэргэдэ байгаад үгэ хэлэһэн, хани барисаанай ёһоор, халуунаар угтажа абаһанайнь түлөө сугларгашадта үнэн зүрхэнһөө баясхалан хүргэһэн байна. Советскэ Союзда богони саг соо байһан болобошье, индийскэ арадта советскэ арадай угаа ехэ дуратай, тэрэниие хүндэлдэг байһаниие һайнаар ойлгожо абааб гэжэ Неру мэдүүлбэ.

Советскэ Союзаар ябажа байхадань Неруе үдэшэн ябаһан индийскэ журналистнууд нэгэ доро Симферополь руу ниидэлсэбэ.

Индиин Республикын Премьер-Министр Джавахарлал Неру Крымдэ ерэбэ

СИМФЕРОПОЛЬ, июниин 12. (ТАСС). Советскэ Союзда ерээд байгаа Индиин Республикын Премьер-Министр Джавахарлал Неру мүнөөдэр Сталиградһаа Крымдэ ерэбэ. Тэрэнэй басаган Индира Ганди, Индиин Республикын Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын Генеральна Секретарь Н. Р. Пиллаи, Индиин Республикын Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын Европейскэ таһагые Даагша А. Хуссейн, Индиин Республикаһаа СССР-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол К. П. Ш. Менон, Индиин Республикаһаа СССР-тэ байдаг Посольствын Нэгэдэхи секретарь П. Н. Кауль гэгшэд тэрээнтэй хамта ерэлсэбэ.

СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын нэгэдэхи орлогшо В. В. Кузнецов, СССР-һээ Индиин Республикада байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол М. А. Меньшиков, СССР-эй МИД-эй Протокольно таһагые Даагша Ф. Ф. Молочков Премьер-Министр Джавахарлал Неруе үдэшэжэ ерэбэ.

Индиин Республикын ба СССР-эй гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэн гоёогдоһон аэродром дээрэ Украинска ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. Т. Кальченко, УССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй Министрын орлогшо С. А. Слипченко, ажалшадай депутадуудай Крымскэ областной Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ М. Г. Кузьменко, Украинын КП-гэй Крымскэ обкомой нэгэдэхи секретарь Д. С. Полянский, Симферопольско городской Соведэй түрүүлэгшэ Н. Н. Катков, олониитын ба хэблэлэй олон түлөөлэгшэд Джавахарлал Неруе, мүн тэрээнтэй ябалсагшадые угтан абаа.

Советскэ Украинын правительствын ба ажалшадай үмэнэһөө Украинска ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. Т. Кальченко Индиин Премьер-Министрые үнэн зүрхэнһөө амаршалба. Премьер-Министр Нерудэ ба тэрэнэй басаган Индира Гандида үхибүүд баглаа сэсэгүүдые барюулаа. Индиин Республикын, СССР-эй ба УССР-эй гимнүүдые өркестр наадаба.

Аэродромһоо город ошохо замдань айлшадые Симферополиин хүн зон халуунаар амаршалба.

Советскэ Союзда ерээд байһан индийскэ журналистнууд мүнөөдэр Крымдэ тэрэшэлэн ерээ. Энэ үдэр Премьер-Министр Неру ба тэрэниие үдэшэжэ ябаһан хүнүүд Крымэй Урда эрьедэ ошохоёо мордобо.

Индидэ зорюулагдаһан радиодамжуулганууд

Индидэ зорюулагдаһан дамжуулгануудые эмхидхэхэ гү, али дамжуулгаяа дабтаха гэжэ гуйһан советскэ олон тоото хүнүүдһээ захяа Бүхэсоюзна радиогой бэшэгүүдэй таһагта үдэр бүри шахуу ерэдэг байна. Пленко дээрэ буулгагдаһан Индиин искусствын мастернуудай наадалга, «Индиин арадуудай хүгжэм» гэжэ очерк-концерт ба бусад дамжуулганууд ажалшадай эрилтээр нэгэтэ бэшэ дабтагдаһан байгаа.

Энэ гайхамшагта орондо ошоод ерэһэн советскэ культурын мастернууд микрофоной дэргэдэ байгаад ехэ дуратайгаар наадана, хараһан үзэһэн юумэ тухайгаа хөөрэнэ.

(ТАСС).

Нүхэр Н. А. Булганинай 60 наһа гүйсэһэнтэй дашарамдуулан абтаһан амаршалгын телеграмманууд

Нүхэр Н. А. БУЛГАНИНДА

Танай түрэһөөр 60 наһа гүйсэһэнтэй дашарамдуулан Хитадай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет агууехэ Ленинэй шаби, Ленинэй хэрэгые үргэлжэлүүлэгшэ — нүхэр Сталинай тон дүтын соратнигуудай нэгэн, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин ба советскэ арадай элитэ ехэ хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн, хитад арадай инаг, хүндэтэ хани Танда ахадүүгэй халуун амаршалгануудые хүргэнэ.

Советскэ Союзда коммунистическэ общество байгуулхын түлөө, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал сахихын түлөө тэмсэлдэ Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро шэнэ амжалтануудые туйлахые, элүүр мэндэ ябахые Танда үнэн зүрхэнһөө хүсэнэбди.

Хитадай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет.

1955 оной июниин 8, Пекин.

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэдэ

Хүндэтэ нүхэр Н. А. Булганин,

Танай жара наһа гүйсэһэн ойн үдэртэ Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин ба Советскэ гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагшадай болон хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн, хитад арадай дүтын хани Танда Хитадай Арадай Республикын правительствын ба арадай үмэнэһөө, мүн өөрэһөөн үнэн зүрхэнэй халуун амаршалгануудые хүргэхыемни зүбшөөгыт.

Өөрынгөө эршэ шадалаар, политическэ, ажахын ба сэрэгэй ажал-ябуулгын баян дүй дүршэлөөр Та Советскэ Союз доторхи коммунистическэ байгуулалтын хэрэгтэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай ба хүн түрэлтэнэй прогрессэй хэрэгтэ элитэ ехэ нэмэри хэһэн байнат. Олон удаан жэлдэ элүүр мэндэ ажаһуухые, советскэ арадай аша туһада, Советскэ гүрэнэй һалбаран хүгжэхын тулада, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал сахихын тулада дүүргэдэг ажал-ябуулгадаа улам ехэ амжалта туйлахые Танда хүсэнэбди.

ЧЖОУ ЭНЬ-ЛАЙ.

1955 оной июниин 8, Пекин.

Советскэ Социалистическэ Республиканудай Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Николай Александрович БУЛГАНИНДА

Ехэ хүндэтэ нүхэр Булганин!

Танай түрэһөөр 60 наһа гүйсэһэн ойн үдэртэ Польско Арадай Республикын Правительствын ба Польско Хүдэлмэришэнэй Нэгэдэмэл партиин үмэнэһөө Танда үнэн зүрхэнэй амаршалгануудые, ахадүүгэй халуун хүсэлэнгүүдые хүргэнэбди.

Гитлеровскэ богоолшолгоһоо Польшын сүлөөлэгдэһэн түрүүшын сагһаа хойшо, Польшодо Танай ерээд байһан дурасхаалта сагһаа хойшо, манай арадуудай хоорондохи харилсаа бэхижүүлхэ һайн һайхан хэрэгтэ, Арадай Польшын хүсэ шадалай ба һалбаран хүгжэлтын бата бэхи үндэһэ һуури, эб найрамдалай ба социализмын лагериин нягтаар жэгсалгые бэхижүүлэгшэ шухала арга нүхэсэл болоһон польско-советскэ бүхы талын харилсан ажаллалга хүгжөөхэ хэрэгтэ хүсэеэ хайралангүй зорюулһан өөрынгөө дүтын, үнэн хани мүн гэжэ Танииие польско арад амаршална.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин ба Правительствын хараалһан, мүн Танай творческо хабаадалгатайгаар бэелүүлэгдэжэ байгаа арадуудай бэеэ даанхай байдалай, аюулгүй байдал хамтаараа хангалгын, эб найрамдалай политика болбол шэнэ дайнай аюулые зайлуулгада, уласхоорондын эбтэйгээр ажаһуулгые бэхижүүлгэдэ, хүн түрэлтэнэй эрхим һайхан ерээдүй сагта этигэдэг ябадалай эшэ үндэһэ болоно.

Танай 60 наһа гүйсэһэнтэй дашарамдуулан олон удаан жэлдэ элүүр мэндэ ажаһуухые, Советскэ Союзай арадуудай аша туһада, социализмын ба эб найрамдалай манай ниитэ хэрэгэй аша туһада саашадаа үрэ ехэтэйгээр хүдэлмэрилхые Танда үнэн зүрхэнһөө хүсэнэбди.

Польско Хүдэлмэришэнэй Нэгэдэмэл Партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи Секретарь БОЛЕСЛАВ БЕРУТ.

Польско Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ ЮЗЕФ ЦИРАНКЕВИЧ.

Будапештһээ, 1955 оной июниин 10.

Советскэ Социалистическэ Республиканудай Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Н. А. БУЛГАНИНДА

Танай түрэһөөр 60 наһа гүйсэһэнтэй дашарамдуулан советскэ арадай үнэн хүбүүн, агууехэ Ленинэй шаби, Сталинай тон дүтын соратнигуудай нэгэн, Советскэ Союзай алдарта Коммунистическэ партиин шалгарһан хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн, Советскэ Социалистическэ Республиканудай Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Танииие венгерскэ арадай, Венгерскэ Арадай Республикын Президиумэй ба Министрнүүдэй Соведэй, Ажалшадай Венгерскэ партиин Центральна Комитедэй үмэнэһөө үнэн зүрхэнһөө амаршалнабди.

Ехээр зобожо ядарһан, олон зуун жэлдэ богоолшологдожо байһан манай арадта эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байдал олгоһон, мүн һүүлэй 10 жэлэй туршада зол жаргалта ерээдүйе, социализмые байгуулгада һайн һайхан туһаламжа элдэб янзаар нэгэтэ бэшэ үзүүлһэн ахадүү арадай, хани барисаата ороной гүрэнэй гайхамшагта ажал-ябуулагша Танииие, нүхэр Түрүүлэгшэ, венгерскэ арад амаршална.

Венгерскэ Арадай Республикын ба Советскэ Социалистическэ Республиканудай Союзай хоорондо һүүлэй жэлнүүдтэ бии болоһон, Советскэ Социалистическэ Республиканудай Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын тушаалда Танай байха саг соо саашадаа хүгжөөгдэһэн эбдэршэгүй хани барисаан ба нягта союз саашадаа улам гүнзэгы болохо, бэхижэхэ юм гэжэ батаар этигэнхэй байнабди.

Коммунизм байгуулхын, танай алдарта советскэ Эхэ оронииие һалбаруулан хүгжөөхын, Европодо ба бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хамгаалхын, агууехэ Советскэ Союзай ахадүү арадуудай, эб найрамдалые үнэн сэдьхэлээрээ хүсэдэг бүхы арадуудай аша туһада арадуудай хоорондын хани барисаае, суг ажаллалгые хүгжөөхын тулада эршэ хүсэтэй, элүүр мэндэ ябажа олон удаан жэл ажаллахые, хүндэтэ нүхэр Булганин, Танда бүхы зүрхэнһөө хүсэнэбди.

ИШТВАН ДОБИ — Венгерскэ Арадай Республикын Президиумэй Түрүүлэгшэ.

АНДРАШ ХЕГЕДЮШ—Венгерскэ Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ.

МАТИАС РАКОШИ—Ажалшадай Венгерскэ партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи Секретарь.

КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Н. А. БУЛГАНИНДА

МОСКВА

Хүндэтэ нүхэр!

Танай түрэһөөр 60 наһа гүйсэһэнтэй дашарамдуулан, нүхэрэй ёһоной халуун амаршалга ба али бүхы талаар ажана һайн ябаха гэһэн үнэн зүрхэнэй хүсэлэнгүүдые Танда хүргэнэбди. Үни удаан жэлдэ партийна ба гүрэнэй түрүү хүдэлмэрилэгшэ ябахадаа, Та Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин сэсэн мэргэн хүтэлбэри доро орон дотороо социализм байгуулһан ба коммунизм байгуулгада түрүүлэн ороһон советскэ арадай туйлай ехэ амжалтануудые туйлаха хэрэгтэ нилээд ехэ нэмэри хэжэ байнат.

Арадай үнэн хүбүүн, Коммунистическэ партиин үнэн сэхэ гэшүүн байһандаа Та хүсэн түгэлдэр, илагдашагүй Советскэ Союзай түлөө, эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө, арадуудай хоорондо хани барисаата суг ажаллалгын түлөө тэмсэлшэдэй түрүү зэргэдэ ябанат. Чехословакиин Коммунистическэ парти ба бүхы чехословацка арад Танай эсэшэ сусашагүй ажалые, Танай бүхы ажал-ябуулгые ехээр хүндэлнэ. Энээгээрээ Та бүхы дэлхэй дээрэ прогрессивнэ ба эб найрамдалда дуратай бүхы хүнүүдэй ухаан бодолдо, сэдьхэл зүрхэндэ мартагдашагүй дурасхаал хэтэ мүнхэдэнь үлөөһэн байнат. Советскэ арадай ба бүхы хүн түрэлтэнэй аша туһада ажаллаха ябадалда наһанайнгаа үшөө олон удаан жэлнүүдые Танай зорюулхын тула һайн бэетэй, элүүр мэндэ, солбон һэргэг ябахыетнай хүндэтэ нүхэр, Танда бүхы зүрхэнһөө хүсэнэбди.

Чехословакиин Коммунистическэ партиин Центральна Комитет.

Улан-Батарһаа телеграмма, 1955 оной июниин 10

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Н. А. Булганинда

Монгол Арадай Республикын арадай Ехэ хуралай Президиум, Монгол Арадай Республикын Министрнүүдэй Совет ба Монголой арадай-революционно партиин Центральна Комитет Танай 60 наһанай ойн үдэртэ Ленинэй үнэн шаби ба Сталинай соратник, Коммунистическэ партиин ба Советскэ гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагша, Танда ахадүүгэй халуун амаршалга, үнэн зүрхэнэй баяр хүргэнэ. Монгол Арадай Республикын ажалшад болбол коммунизмын агууехэ хэрэгэй илахын түлөө эсэшэ сусашагүй тэмсэлшэ, арадуудай хоорондохи хани барисаанай ба эб найрамдалай хэрэгые эрид шангаар хамгаалагша мүн гэжэ Танииие тооллоно.

Өөрынгөө орондо коммунистическэ общество амжалтатайгаар байгуулжа байгаа агууехэ советскэ арадай аша туһада, монгол ба советскэ арадуудай заншал болоһон ахадүүгэй эбдэршэгүй хани барисаанай аша туһада саашадаа үрэ ехэтэйгээр ажаллахыетнай, олон удаан жэлдэ элүүр мэндэ ажаһуухыетнай, хүндэтэ Николай Александрович, Танда үнэн зүрхэнһөө хүсэнэбди.

Монгол Арадай Республикын арадай Ехэ хуралай Президиум. Монгол Арадай Республикын Министрнүүдэй Совет. Монголой арадай-революционно партиин Центральна Комитет.

Бухарестһээ телеграмма, 1955 оной июниин 11.

Советскэ Социалистическэ Республиканудай Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Николай Александрович БУЛГАНИНДА

Хүндэтэ Николай Александрович!

Румынска Хүдэлмэришэнэй Партиин Центральна Комитет, Румынска Арадай Республикын Правительство, Румынска Арадай Республикын Национальна Ехэ Суглаанай Президиум Танай түрэһөөр 60 наһанай ой гүйсэһэнтэй дашарамдуулан Ленинэй үнэн шаби, Сталинай соратник Танииие халуунаар амаршална.

Элүүр мэндэ ябахыетнай, агууехэ Советскэ Союзай аша туһада, тэрэнэй һалбаран хүгжэхын түлөө, арадуудай хоорондохи хани барисаа ба суг ажаллалга саашадань бэхижүүлхын түлөө, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай илахын түлөө хүдэлмэрилхэдөө эршэ хүсэтэй байхыетнай Танда үнэн зүрхэнһөө хүсэнэбди.

Румынска арадай ба агууехэ советскэ арадай хоорондохи хэтэ мүнхын хани барисаан мандаха болтогой!

Румынска Хүдэлмэришэнэй Партиин Центральна Комитет. Румынска Арадай Республикын Министрнүүдэй Совет. Румынска Арадай Республикын Национальна Ехэ Суглаанай Президиум.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Н. А. БУЛГАНИНДА

Танай 60 наһа гүйсэһэн үдэртэй дашарамдуулан Вьетнамай Демократическа Республикын Правительствын, вьетнамска арадай үмэнэһөө ба өөрэһөөн үнэн зүрхэнэй халуун амаршалга Танда хүргэнэб. Коммунизм байгуулха талаар Советскэ Союзай туйлаһан амжалтануудаар хизааргүй ехээр зоригжоһон вьетнамска арад бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал сахихын түлөө, хүн түрэлтэнэй зол жаргалай түлөө тэмсэлые Советскэ Союзай хүтэлбэрилжэ байһанда гүн ехээр этигэнэ.

Олон удаан жэл соо элүүр мэндэ ажаһуухыетнай Танда бүхы зүрхэнһөө хүсэнэб.

ХО ШИ МИН, Вьетнамска Демократическа Республикын Президент.

Ханой, 1955 оной июниин 8.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. БУЛГАНИНДА

Французска хүдэлмэришэн ангиин ба Франциин сүлөөдэ дуратай, эб найрамдалда дуратай ажалшадай һанал бодолые харуулан, Франциин Коммунистическэ партиин Центральна Комитет Танай 60 наһа гүйсэһэнтэй дашарамдуулан Танда халуун амаршалга хүргэнэ. Арадуудай бэеэ даанхай байдал хангахын тулада, эб найрамдалай ба коммунизм байгуулгын хэрэгэй тулада элүүр мэндэ ябахыетнай Танда хүсэнэбди.

Франциин Коммунистическэ партиин Центральна Комитет.

СССР, США, Великобританиин ба Франциин Правительствонуудые Толгойлогшонорой Зүблөөн туш…

Урда мэдээсэгдэһэнэй ёһоор, Советскэ Правительство дүрбэн гүрэнэй Правительствонуудые Толгойлогшонорой Зүблөөн тухай асуудалаар нотые Франциин Правительствода майн 26-да эльгээһэн байгаа. Мүн Советскэ Правительствын иимэ нотонууд США-гэй ба Великобританиин Правительствонуудта тэрэшэлэн эльгээгдэһэн юм.

Франци, США ба Великобританиин Правительствонуудай харюугай нотонууд июниин 6-да абтаһан байна. Франциин Правительствын нотын текст доро толилогдобо:

«Советскэ Социалистическэ Республиканудай Союзай Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствые хүндэлдэг байһанаа Франциин посольство гэршэлээд, доро дурсагдаһан зүйлые тэрээндэ мэдээсэхэ золтой байна.

Франциин, Нэгэдэмэл Королевствын ба Холбоото Штадуудай Правительствонууд болбол Правительствонуудай дүрбэн Толгойлогшонорой ойрын сагта уулзаха тухай дурадхалтайгаар Советскэ Правительствода 1955 оной майн 10-да эльгээһэн өөһэдынгөө нотонуудые баримтална. Тэдэнэр тиимэ уулзалгын болоо һаа һайн байгаа гэжэ Гадаадын Хэрэгүүдэй дүрбэн Министрнүүдэй майн 14 ба 15-да зорюутын бэшэ зүблөө Венэдэ хэхэ үедөө хэлсэн зүбшэһыень һануулаад, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын майн 26-най ното дотор энэ һанамжа баталагдаа гэжэ хангалтатайгаар тэмдэглэнэ.

Правительствонуудай Толгойлогшонорой уулзаха газар тушаа хэлэхэ болоо һаа, гурбан Правительствын Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүд Венэдэ байхадаа Лозанкада уулзахые дурадхаһан, тиихэдэнь советскэ Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр Венэдэ уулзахые дурадхаһан, энэ дурадхалынь Советскэ Правительство өөрынгөө майн 26-най ното дотор баталһан байна гэжэ һануулжа болоно. Уулзаха газар тухай һанамжануудай иигэжэ ондо ондоо байһаниие хараадаа абаад, Франциин, Нэгэдэмэл Королевствын ба Холбоото Штадуудай Правительствонууд болбол Правительствонуудай дүрбэн Толгойлогшонорой Женевэдэ — иимэ ехэ удхатай Зүблөө хэхэдэ материальна тон һайн арга боломжотой городто уулзахыень мүнөө дурадхана.

Тиин гурбан Правительство болбол Правительствонуудай дүрбэн Толгойлогшонорой Женевэдэ июлиин 18-һаа 21-нэй үдэрэй дууһатар уулзахыень дурадхана.

Гурбан Правительство Швейцарска Правительствотай зүбшэжэ хэлсэхын тулада энэ нотын харюуе шадаал һаа түргэн абабал баярлаха байна, дээрэ дурсагдаһан болзорто зүблөөнэй болохые зүбшөөжэ байһанаа Швейцариин Правительство гурбан Правительствода мэдээсэһэн байна.

Москва 1955 оной июниин 6».

Июниин 13-да Советскэ Правительство Франциин Правительствода ното эльгээгээ, тэрээнэй текст доро толилогдобо:

«СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерство Франциин Посольствые хүндэлдэг байһанаа гэршэлээд, Посольствын эльгээһэн июниин 6-най нототой дашарамдуулан иигэжэ мэдээсэхэ золтой байна:

Франциин, Советскэ Союзай, Америкын Холбоото Штадуудай ба Великобританиин Правительствонуудай Толгойлогшонорой Зүблөө… лалгада һайнаар хандажа бай… Франциин Правительствын ма… най нотодо үгэһэн майн 26-н… рюугай ното дотороо Советскэ … вительство мэдүүлһэн байгаа, … дээ дурсагдаһан Зүблөөн улас… рондын түгшүүрилые һуларуу… гүрэнүүдэй хоорондын харилса… дай талаар бэе бэедээ эти… бэхижүүлхэ зорилготой гэжэ … даа абаһан байгаа.

Советскэ Правительство ду… гүрэнэй Правительствонуудай … гойлогшонорой Зүблөөнэй ию… 18-да Женевэдэ нээгдэхые зүб… Гэхэтэй хамта, Советскэ П… тельство Зүблөөнэй гурба-д… үдэрэй тур… а үргэлжэлхэ т… Французска Правительствын ию… 6-най ното дотороо һанаагаа … боһониие, тиихэдэ дурсагдаһан … лөөнэй зорилгонууд тухай Сов… Правительствын майн 26-най … дотор табигдаһан шухала асу… тушаа юушье хэлэгдээгүй байһ… тэмдэглэнгүй үнгэржэ шада… байна. Мүнөөнэй оршон бай… бүхы дүрбэн гүрэнэй Правит… вонуудай—Зүблөөндэ хабаад… дай хүсэлэлгэ хадаа Зүблөөнэй … зорилгые дүүргэхэ—уласхоорон… харилсаануудтахи түгшүүрилы… ларуулга хангаха хэрэгтэ т… түрүүндэ зорюулагдаха ёһотой.

Советскэ Правительство ду… даһан Зүблөөе Женевэдэ үнгэ… тушаа Швейцариин Правительс… зүбшөөлөө үгэһэн тухай мэдэ… хангалтатайгаар анхаралдаа а…

Иимэрхүү нотонууд мүн Вел… британиин ба США-гэй Пр… тельствонуудта эльгээгдэбэ.

Москва, 1955 оной июниин…

ТАСС-эй мэдүүлгэ

Һаяхан Америкын Холбоото Штадуудай гүрэнэй секретарь г-н Даллес СССР-эй, США-гэй, Англиин ба Франциин Правительствонуудай Толгойлогшонорой хоорондо болохоёо байгаа Зүблөөн тушаа хэблэлэй түлөөлэгшэдтэ мэдүүлгэ хэбэ. Уласхоорондын асуудалнуудые шиидхэхэ талаар «таарамжатай шэнэ үүсхэл» гаргахаар Советскэ Союзай бэлэн байһанһаа Зүблөөнэй амжалта нэн түрүүн дулдыдаха байһан хэбэртэйгээр энэ мэдүүлгэ соо баталан хэлэгдэнэ. Тиихэдээ, г-н Даллес энэ Зүблөөнтэй дашарамдуулан, Советскэ Правительствын хараа бодолой сохом лабтай байһаниие һэжэгтэй болгохо гэжэ оролдобо. «Зүүн Европын оронуудай проблемэ» ба «Уласхоорондын коммунизмын ажал-ябуулга тухай асуудал» гэхэ мэтын асуудалнуудые тус Зүблөөнэй зүбшэн хэлсэлгэдэ Америкын Холбоото Штадуудай табихаяа байһан тухай г-н Даллесай мэдүүлгэ соо тэрэшэлэн хэлэгдэнэ.

Энээнтэй дашарамдуулан советскэ харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд иигэжэ мэдүүлбэ.

Г-н Даллесай мэдүүлгэ хадаа США-гэй хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшадай энээнэй урда тээ бэелүүлжэ байһан хараа шугамай үргэлжэлэл мүн, тэрэнэй үндэһэ баримтагүй байһаниинь США-гэй Правительствода Советскэ Правительствын 1955 оной майн 26-да эльгээһэн ното соо харуулагдаһан байгаа. Правительствонуудай Толгойлогшонорой хоорондо болохоёо байгаа Зүблөөндэ «Хүсэ хэрэглэлгын хараа бодолтой» уршагта политикын үндэһөөр хандажа, мүн Советскэ Союзай хараа бодолһоо Зүблөөнэй амжалтань нэн түрүүн дулдыдаха байһан хэбэртэйгээр энэ хэрэгые харуулха гэжэ оролдон, г-н Даллес, мүн тэрэшэлэн США-гэй гүрэнэй бусад зарим ажал-ябуулагшад Зүблөөнэй хүдэлмэриие хүнгэдхэхэ бэшэ, харин Зүблөөнэй болохын урда тээ оршон байдалые шангадхаха ба тэрэнэй хүдэлмэридэ түбэг бэрхэшээлнүүдые ушаруулха зорилготой байһанаа харуулна. Гэхэ зуура, уласхоорондын ямаршье зүблөөнэй амжалта хадаа хэлсээндэ хабаадагша бүхы оронуудай интересүүдые ёһотой һайнаар хараадаа абажа, шиидхэгдээгүй асуудалнуудые шиидхэлгэдэ зүблөөндэ хабаадагша бүхы хүнүүдэй туһалхаар бэлэн байһанһаа дулдыдадаг байна. Хэлсээ хэхын тула ямар нэгэн услови оронуудай нэгэнэйнь үмэнэ табиха гэһэн эрилтэ шал тэнэг хэрэг мүн. Яагаашье һаа, Советскэ Союз тушаа иимэ аргануудые хэрэглэхэ гээшэ урда урдынхидал адляар бүтэхэгүй байха юм гэжэ мартажа болохогүй байгаа.

«Зүүн Европын оронуудай проблемэ» гү, али «Уласхоорондын коммунизмын ажал-ябуулга тухай асуудал» гэхэ мэтын асуудалнуудые Зүблөөнэй зүбшэн хэлсэхэ ёһотой байһан тухай һанамжанууд Зүблөөн дээрэ һайн дүнгүүдые туйлаха гэһэн хүсэлэндэ таараалдажа огто шадахагүй юм. «Зүүн Европын оронуудай проблемэ» гээшэ огто байхагүй юм гэжэ хүн бүхэндэ ойлгосотой, ушарынь дарлан мүлжэгшэдэй зонхилолго унагаагаад, эдэ оронуудай арадууд арадай-демократическа засаг түрые өөһэдынгөө оронуудта тогтоогоо, тэдэнэй дотоодын хэрэгүүдтэ хажуу талаһаа хэнэйшье хамаархыень зүбшөөхэгүй юм.

«Уласхоорондын коммунизмын ажал-ябуулга тухай» асуудал тушаа хэлэхэ болоо һаа, жэшээлхэдэ, «Уласхоорондын капитализмын ажал-ябуулга тухай» асуудалые дүрбэн гүрэнэй Зүблөөн дээрэ табилгада г-н Даллес яажа хандаха байгааб гэжэ асуужа болохо байна.

Гүрэнүүдэй буу зэбсэгые хороохо ба атомна зэбсэг хорихо, Европодо аюулгүй байдал хамтаараа хангалгын системэ байгуулха, Азида болон Дальна Востогто эб найрамдал болон аюулгүй байдал хангаха, ООН-до Хитадай Арадай Республикын хуулита эрхэнүүдые һэргээн байгуулха гэһэн ба уласхоорондын ажабайдалай үнэхөөрөө шухала бусад асуудалнуудһаа олониитын анхаралые хадууруулха гэһэн һэдэлгэ мүн гэжэ г-н Даллесай эдэ бүхы һанамжануудые тоолоходо зүйтэй бэшэ аал.

Уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулха зорилгоор Советскэ Со… хэһэн шэнэ оролдолго уласхоор… оршон байдалда гүн ехээр нүл… Тиимэ алхамууд гэхэдэ: Авст… Гүрэнэй Договорые баталалга… сэгжэлгэ хороохо, атомна зэбс… рихо, шэнэ дайнай аюул зайл… тухай асуудалнуудаар СССР-эй … вительствын дурадхал, СССР-… Югославиин хоорондохи хар… нуудые таатай зохид болгохо, … жаруулха ябадалда хүргэһэн … ско-югославска хэлсээнүүд, СС… болон Германска Федеральна … публикын хоорондо дипломати… худалдаа наймаанай харилс… дые тогтоохо тухай дурадхал, … той хэжэ эхилһэн хэлсээнүүд … сад болоно. Эдэ бүгэдэ хадаа … нүүдэй бэе бэедээ этигэлые … жүүлхэ хэрэгтэ, эб найрамдал… тадхаха хэрэгтэ Советскэ Союз… һэн ехэ нэмэри гээшэ.

Хэрбээ иимэ оршон бай… уласхоорондын түгшүүрилые … руулха зорилготой таарам… ямар нэгэн дурадхалнуудта… Правительствонуудай Толгойл… норой Зүблөөндэ США ошохые … раалнагүй, харин Советскэ С… зүгһөө ямар нэгэн «буулта» хэ… хүлеэнэ гэжэ американска хү… рилхы ажал-ябуулагшадай тэм… хэ дуратай байгаа һаа, Сов… Правительствын оролдолгын … уласхоорондын харилсаануудай … шүүрилые һуладхажа эхилһэн … дал зарим хүнүүдтэ таатай зо… харагданагүй гэжэ энэнь сэхэ … хэлэнэ. Харин, зарим нэгэ х… арадуудай хүзүүндэ хүндөөр … додог яаралтай зэбсэгжэлгые … шадань үргэдхэжэ, энэ түгшүү… дэмжэхэ дуратай юм.

Советскэ Правительствын … бэшэ дурадхаһанай ёһоор, ула… рондын түгшүүрилые һуладхал… рэнүүдэй бэе бэедээ этигэлые … жүүлгэ хадаа дүрбэн гүрэнэй П… тельствонуудай Толгойлогшо… Зүблөөнэй зорилгонь болохо … гэжэ тэрэ тоолоно. Бүхы ха… гүрэнүүдэй зүгһөө үгөөрөө бэш… рин ажал хэрэгээрээ эрмэл… ушарта лэ, Зүблөөн дээрэ һайн … түүд туйлагдажа болохо байн…

ССР Союзай Ехэ театрта болоһон спектакль дээрэ

Июниин 10-да ССР Союзай Гүрэнэй Академическэ Ехэ театр соо спектакль боложо, тэрээн дээрэ Индиин Республикын Премьер-Министр, гадаадын хэрэгүүдэй Министр Джавахарлал Неру байлсаба. Премьер-Министрые, тэрэнэй басаган Индира Ганди, Индиин Республикын Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын Генеральна секретарь Н. Р. Пиллаи, Индиин Республикын Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын Европейскэ таһагые даагша А. Хуссейн, Индиин Республикаһаа СССР-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол К. П. Ш. Менон, посольствын Нэгэдэхи секретарь П. Н. Кауль гэгшэд үдэшэбэ.

Эрдэмтэд, уранзохёолшод, искусствын ажал-ябуулагшад, СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд, министрнүүд, маршалнууд, Советскэ Армиин ба Флодой генералнууд болон адмиралнууд, олониитын организацинуудай түлөөлэгшэд, столицын предприятинуудай үйлэдбэриин түрүүшүүл партер болон ложонуудые баранииень эзэлбэ. Москвада байдаг посольствонууд ба миссинүүдэй толгойлогшод байлсаа.

Спектакль дээрэ Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, Н. С. Хрущев, П. Н. Поспелов, М. А. Суслов байлсаба.

Спектакль дээрэ байһан хүнүүд Премьер-Министр Неруе халуунаар амаршалаа, Партиин ба Советскэ Союзай Правительствын хүтэлбэрилэгшэдые халуунаар амаршалаа.

Спектаклиин эхилхын урда тээ, ССР Союзай Ехэ театрын суглуулагдамал хоор, Гүрэнэй ород дуунай хоор, Бүхэсоюзна радиогой ба Республиканска капеллын хоор Индиин Республикын Гимные, Советскэ Союзай Гимные дуулаба. Индиин Республикын Гимные хоор хинди хэлэн дээрэ дуулаба.

«Хун шубуута нуур» гэжэ Чайковскиин балет эхилбэ. Ехэ театрын баледэй бэрхэ солистнууд—РСФСР-эй габьяата артистнууд М. П… кая, Ю. Кондратов, Л. Черк… М. Боголюбская гэгшэд гол ро… дые наадаба. СССР-эй арада… тист Ю. Файер дирижировалэ…

Харагшад спектаклиие ехээр … шааба.

Спектаклиин һүүлээр Н. А… ганин, К. Е. Ворошилов, Джа… лал Неру, Индира Ганди СС… культурын Министр Н. А. М… ваар ба театрын директор М. … лаки гэгшээр үдэшэгдэн, сцен… гараба. Спектакльда хабаад… хадаа Советскэ Правительств… тэлбэрилэгшэдэй ба Джава… Неругэй хүндэлэлдэ альга та…

Спектаклиие һайшааһанай … болгон, Джавахарлал Неру го… наадагша М. Плисецкаяда … сэсэг барюулаа. М. Плис… Ю. Кондратов гэгшэд театр… һонойнь дурасхаал болгон Д… харлал Нерудэ ба тэрэнэй … Индира Гандида ойн баярай … гуудые бэлэглэбэ. (ТА…

…илоснэ …рилгын …hара

НҮХЭД КОЛХОЗНИГУУД, МЕХАНИЗАТОРНУУД!

Барилга дээрэ үдэр бүриингөө нормо дүүргэхын түлөө тэмсэгты, барилгын ябаса хурдадхагты

☆ ☆

…араалагдаһан хүдэлмэреэ …г соонь дүүргэхын түлөө

…ын аймагай колхознигууд бо… …ханизаторнууд партийна ор…ганизацинуудай хүтэлбэри доро яба… …КПСС-эй ЦК-гэй январска Пле…нумэй тогтоолые бэлзорhоонь урид …ын түлөө тэмсэжэ байна. …2—3 жэл соо малай ашаг шэ…ниие дээшэлүүлжэ, hү, мяха, …үндэгэ хоёр дахин ехээр аба…хын тулада ниитынгээ ма…лые шэмэтэ, концентрированнэ, бү…жээлээр хангаха хэрэгтэй.

…а тэжээлэй база байгуулха …и орооhо тарияанай ажахытай …холбоотой. Тиимэhээ энэ жэл… …магай колхозууд, машинно…рна станцинууд орооhото, тэ… культура—кукурузын тарил…ар үргэдхөө. Мүнөө жэлдэ ай… …колхозууд, Борогойн совхозтой …4440 гектарта кукуруза та… Мүнөө хаа хаанагүй кукуруза …жа, ногоон квадрадууд бии … байна. Энэ культурын та… …а баян ургаса абахын тула… …харууhа эмхидхэхэ шухала. … аймагай колхознигууд болон …заторнууд ургасын хойноhоо …а хэжэ эхилээ. Ургамалай га… булталжа байха үедэнь бор… …гээшэ тарилгын хойноhоо ха… …ын агротехническэ эрилтэ… …нэгэнниинь болоно. Тиимэhээ …лмэриие саг соонь хэжэ дүүр… тулада мүнөө колхознигууд … механизаторнууд хаа хаана… …нойлго хэжэ байна. Молото… …эмжэтэ колхоз энэ хүдэлмэ… …рэбэ. Ургасын хойноhоо ха… …а саашанхи хүдэлмэри саг …үнгэргэгдэхэ юм.

…ниин ЦК-гэй январска Плену… …тогтоолые ойрын жэлнүүдтэ …э тухай хэмжээ-ябуулганануу… …аалхадаа аймагай колхозууд, …д ба Борогойн совхоз ниитын… …а тэжээлэй база байгуулха, … шэмэтэ, концентрированнэ …ехээр бэлдэхэ хэрэгтэ ехэ ан… …дуулаа. Энэ жэлдэ үнеэн бү… …тонно, поршоонхотой гахайда … хонин бүхэндэ 1 центнер, ма… … бүхэндэ 1—1 тонно силос …хэмжээтэйгээр шэмэтэ тэжээл …эхэ байна. Иимэ хэмжээнэй …арахын тулада аймагай кол… … болон машинно-тракторна …нууд, Борогойн совхоз энэ жэл… …мянган тонно силосэй багтаха …барилга хэхэ юм. Иимэ ехэ …нэй хүдэлмэри хэхэ байhан … колхознигууд болон меха… …рнууд барилгын хүдэлмэриие …ин hүүлдэ, майн эхеэр ябуул… …лhэн байгаа. Май hара соо …заторнууд газар малтадаг ме… …нуудаар силоснэ барилгын нү… …е малтаhан, колхознигууд …ын материалнуудые бэлэдхэ… …рилга хэхэ газарта шэрэhэн

…оснэ барилгые саг соонь хэжэ …э тухай Гашейн МТС-эй ме… …торнуудай болон тэндэхи кол… …ай гэшүүдэй хандалгые кол… … болон МТС-үүдэй партийна …зацинууд, колхознигууд, ме… …торнуудтай танилсуулhан, силоснэ барилгын hарые эмхитэйгээр үнгэргэхэ хэмжээ абаhан байна. Колхозууд hарын эхинhээ энэ хүдэлмэридэ хүнүүдые нэмэжэ гаргаа, барилгын материалнуудые бэлэдхэхэ, шэрэхэ хүдэлмэридэ автомашинанууд болон мори унаа олоор ябуулна. Мүнөө силоснэ барилгын хүдэлмэридэ дүрбэн зуугаад хүн, 5 скрепер, 1 бульдозер хабаадана. Энээнэй ашаар мүнөө аймагай колхозуудта 2000 тонно силосэй багтаха 14 набтар башнинууд баригдажа дүүргэгдээ. Мүн hаяын үдэрнүүдтэ үшөө 4000 тонно силосэй багтаха 26 траншейн нүхэнүүд, набтар башнинууд бэлэн болохонь. Гадна, 12 мянган тонно силосэй багтаха нүхэнүүд малтагдаа, хамтадаа 22 мянган кубометр шорой хаягдаа. 5 мянган кубометр барилгын шулуун бэлэдхэгдээд, барилгын газарта зөөгдөө.

Силоснэ барилгын hарын эхилhэнhээ хойшо, урда тээншье барилгын хүдэлмэридэ малажалай хүдэлмэрилэгшэд олоороо хабаадалсадаг байгаа. Жэшээнь, Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхоздо hүнэй-товарна фермын hаалишад 150 тонно силосэй багтаха набтар башни барижа дүүргээ. Мүн Молотовой нэрэмжэтэ колхозой хониной-товарна фермын хүдэлмэрилэгшэд 50—50 тонно силосэй багтаха 18 набтар башнинуудые отара бүхэнэй дэргэдэ бариhан байна. Иимэ жэшээ олон.

Аймагай олон колхозууд силоснэ барилгые үргэн далайсатайгаар ябуулжа байна. Гэгээтын сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхоз 800 тонно силосэй багтаха 6 набтар башни барижа дүүргээд, барилгын хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулжа байна. Мүн энэ сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоз 250 тоннын багтаамжатай 2 набтар башни барьяа.

МТС-үүдэй механизаторнууд силоснэ барилгада эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Газар малтадаг машинанууд булталаа хоёр халаанда ябуулагдана. Барилгын материалнуудые шэрэдэг колхозуудай автомашинанууд мүн хоёр халаанда хүдэлнэ. Үшөөтэйн МТС-эй тракторист-скреперист нүхэр Инюкин hайнаар хүдэлдэг, агрегадаа hаадгүйгөөр ябуулдаг байна.

Энэ жэлдэ манай колхозууд силоснэ барилгада гол түлэб шулуу хэрэглэнэ. Манай эрхэ байдалда энэ материал барилгын модонhоо hурагүй химда болохо, тиигээдшье шулуугаар хэhэн барилга гээшэмнай силос дараха эгээл hайн амhарта болоно ха юм. Мүнөө жэлдэ колхозууд hүнэй-товарна гүүртэ бүхэндэ 400—500 тоннын, отара бүхэнэй хажууда 100—150 тоннын силоснэ барилга хэхэ юм.

Силоснэ барилгын hара соо хэгдэхэ ёhотой хүдэлмэреэ сүм дүүргэхын түлөө колхозуудай правленинүүд, МТС-үүдэй дирекцинүүд, тэдэнэй партийна организацинууд зохихо хэмжээнүүдые абажа байна.

А. Желтый, КПСС-эй Зэдын айкомой секретарь.

Гашейнхидэй уряае эдэбхитэйгээр дэмжэнэбди

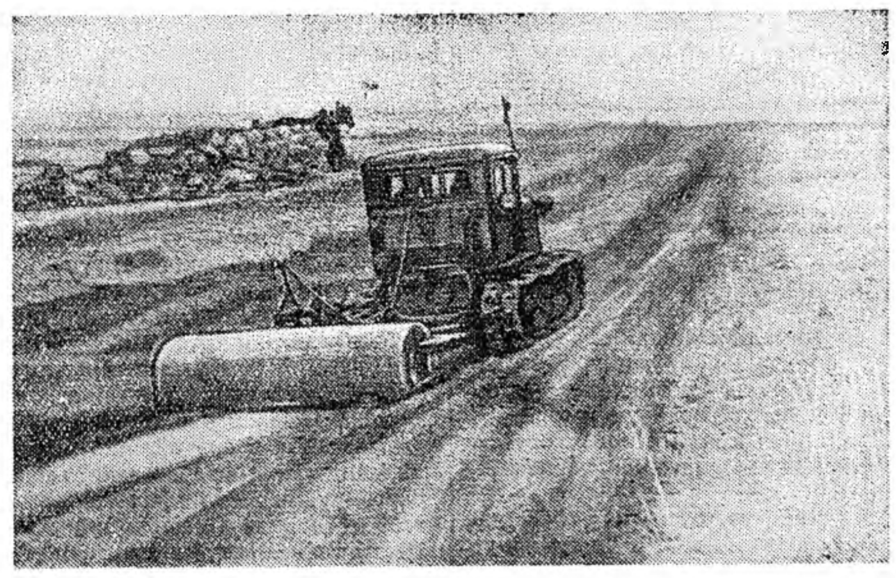
…С-эй ЦК-гэй январска Пле… …тогтоолые дүүргэлтэ болгон, …ашаг шэмые ойрын 2—3 жэ… …рша соо дээшэлүүлхэ гэhэн …ябуулганууд соогоо манай …й гэшүүд кукуруза ехээр та… …ургуулгада онсо анхаралаа …ина. Манай колхоз ехэ элhэ… …эжэл багатай газартай. Тии… …наг шэбхээр үтэгжүүлhэн га… … мүнөө жэлдэ колхознай 300 …кукуруза тариба. Тэрээнэйн… …ектарьень ногоон тэжээл бол… …лэгшьень силос болгожо да… …айнабди.

… жэлнүүдтэ манай колхоз …даралгада анхаралаа ехээр …гүй hэн. Тиимэhээ силоснэ …лгэнүүдгүй шахуу байгаа. …тарта тариhан кукурузынгаа …нтэhэн буурсагууд болон эшэ … силос болгон даража абахын …3750 тоннын багтаха силоснэ …нууд хэрэгтэй. Энэ хадаа ни… …э хэмжээнэй хүдэлмэри мүн. …ынгаа ургатар силоснэ ба… …hарын туршада 2400 тоннын … 10 траншей малтажа сүм …ын тулада колхозой правлени …дэлмэри ябуулжа байна.

…эй экскаватораар малайнгаа … хажууда 20 метр үргэнтэй …шей малтаад байнабди. Тран… …ороо 35 сантиметр үргэнтэй …рованна хана хэнэбди. Ха… …хын тула траншей соо… …лтагдажа гаргагдаhан элhэ хайр хоёрые hагшаад, цементтэй зуураад хэрэглэнэбди. Тиихэдээ дүрбэнэйнь гурбан хубиие элhэ хайр хээд, нэгэ хубииень цемент хэхэдэмнай яhала hайн, бүхэ хана болоно. Барилгын материалнуудшье үнэгүй болоно. Траншей бүхэн хоорондоо модоор хэhэн хоёр таhалгатай, таhалга бүхэниинь тус тус бүридөө хушалтатай байха. Тиихэдээ булталаа нэгэ hарабша доро байха юм. Барилгын хүдэлмэриие түргэдхэхын тулада хана 1 метрээр өөдэнь гаргаад, траншей сооhоо абаhан шоройгоо тойруулан обоолходомнай нэгэ траншей соо 240 тонно силос багтаха байна. 3 траншей бетонированна ханатай байха. Бэшэндэнь модоор хана хэхэбди. Мүнөө силоснэ барилга дээрэ 50 гаран хүн хүдэлнэ. Амаралтын үдэр 100-гаад хүн воскресенигтэ гарана. Манай шеф болоhон «Заготзерногой» Харланай пунктын хүдэлмэришэд колхоздомнай ехэ туhаламжа хүргэнэ, заримдаа 20—25 хүдэлмэришэдые манда эльгэнэ. Тэдэнэр нэгэ силоснэ траншей өөhэдынгөө хүсөөр барижа байна.

Гашейнхидэй уряае хүндэтэй дээрэ хүлеэжэ абаад, силоснэ барилгын hара соо траншейнүүд, нүхэнүүд, набтар башнинуудые гол түлэб барижа дүүргэхэбди.

Д. Цыремпилов, Бичурын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Кяхтын аймагай Ехэ-Нугын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоз мүнөө жэлдэ кукурузын 6080 тонно силос дараха траншейнүүдые бариха юм. Энэ хүдэлмэридэ колхознигууд, механизаторнууд олоороо хабаадуулагдаа. Мүн шефскэ организацинууд туhална.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гурбадахи гүүртэдэ 200 тонныи багтаамжатай силоснэ траншей скрепераар малтагдажа байна. Энэ траншей шулуун хашааhатай байха юм.

Б. Мунгоновой фото.

Барилга дээрэ

НОВО-СЕЛЕНГИНСК. **(Телефоноор абтаба).** Үбэр Зөөхэй нютагта ёрэхэдэ, hая малтагдаhан шэнэ шорой эндэ тэндэ обойлдоно. Мүнөө тэндэ силосэй барилгада механизаторнууд, колхознигууд ба шефскэ туhаламжа хүргэдэг эмхи зургаануудай хүдэлмэришэд ажаллана. Тэдэнэй зариманиинь траншейнүүдые шулуугаар ханална, нүгөөдүүлынь автомашинануудта барилгын элдэб материалнуудые ашаалаад зөөжэ асарна. Энэ хадаа Сэлэнгын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхоздо силоснэ барилганууд хэгдэжэ байна гээшэ. Колхозой правлени ба партийна эхин организаци хабар боложо дулааархаhаа хойшо энэ хүдэлмэридэ бэлэдхэжэ захалhан юм. Тиихэдэ hайнаар хэгдэhэн хүдэлмэриин үрэ дүн мүнөө харагдажа байна.

Энэ колхоз мүнөө жэл 350 гектарта кукуруза тарьяа. Энэ культурын буурсагууд болон эшэ набшаhаар силос дарахын туда үшөө 2 мянган тонно багтаха 11 траншей шэнээр баригдаха ёhотой. Эндэхи колхознигууд, механизаторнууд, эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд түргэн темпээр барилга хэжэ захалаа. «Кукурузын силосые үнеэд дуратайгаар эдихэhээ гадна, hү ехээр ородог гэжэ мэдэхэ болообди. Энээниие ойлгоhон манай колхознигууд силосэй барилгын хүдэлмэридэ бүхы хүсөөрөө оролдоно. МТС-эй механизаторнуудшье, шефскэ туhаламжа үзүүлдэг эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдшье эсэхэ сусахаа мэдэнгүй силосэй барилгада хүдэлнэ» гэжэ колхозой түрүүлэгшэ Цыремпил Жалсанович Дансорунов хөөрэнэ. Эндэ силосэй барилганууд малай үбэлжэдэг газарта, фермэнүүдтэ дүтэ, баригдана. Жэшээлхэдэ, колхозой үүлтэртэ малай фермын хажууда 50 метр утатай, 3,5 метр үргэнтэй силоснэ 1 нүхэн малтагдажа дүүргэгдээ. Энэ нүхэнэй ханые Улан-Удын 2-дохи хилээмэнэй заводой коллективэй хүдэлмэришэд шулуугаар ханалжа байна. Энэ хадаа 150 тонно силосэй багтахаар траншей болохо юм.

Энэ колхоздо июниин 8-най байдалаар 5 траншей баригдажа дүүргэгдээ. Нүгөөдэ 6 траншейн нүхэнүүдынь малтагдажа байна. Барилгын материалнууд бэлэдхэгдээд, траншейнүүдэй баригдаха газарта зөөгдэжэ hаяын үдэрнүүдтэ дүүрэхэнь. Энэ колхозой силоснэ барилгануудта шефскэ туhаламжа үзүүлжэ байhан Улан-Удэ городой эмхи зургаануудай хүдэлмэришэд hайнаар ажаллана. Илангаяа Улан-Удын нефтебазын бригада (бригадирынь нүхэр Катоманов) эрхим ажалаараа шалгарна. Бригадынхид 300 тонно багтаха хоёр траншей бариха уялгаяа мүнөө амжалтатай дүүргээ, шулуун ханатай хоёр траншей баряад, колхоздо тушаагаа. Тэрэшэлэн «Союззаготтрансын» республиканска конторын коллективэй бригада (бригадирынь Устинов) hайнаар хүдэлмэрилөө. Энэ бригада 150 тоннын нэгэ траншей шулуугаар ханалжа дүүргээ.

Силоснэ барилгануудые бариха хүдэлмэридэ МТС-эй механизаторнууд тусгаар үүргэ дүүргэхэ ёhотой. Энэ уялгаяа МТС-эй тракторист Дмитрий Панфилов нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэнэ. Энэ нүхэр скрепераар 8 траншейн нүхэнүүдые малтажа июниин 9-нэй үдэр дүүргэhэн байна.

— Силоснэ барилгануудые hайнаар ба түргэнөөр барижа дүүргэхын түлөө газар малтаха механизмууд болон тракторнуудые hаадгүйгөөр ябуулха хэрэгтэй. Би «ДТ-54» трактораар скрепер шэрэжэ силоснэ траншейнүүдэй нүхэнүүдые малтанаб. Июниин 15 болотор 11 траншейн нүхэ малтажа дүүргэхэб, —гэжэ тракторист Д. Панфилов мэдүүлнэ.

Колхозой партийна эхин организаци (секретаринь нүхэр Бадмаев) барилгашадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулна. Агитаторнууд силоснэ барилгануудые бүтээхэ талаар түрүү дүй дүршэлнүүд тухай барилгашадта хөөрэжэ үгэнэ. Гадна, Гашейн МТС-эй механизаторнуудай болон харьяата колхозуудайнь гэшүүдэй хандалгатай барилгашад танилсаа. Мүн тэдэнэй дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Барилгашан бүхэнэй үдэр бүриин ажалай дүн мүрысөөнэй доска дээрэ ходо-доо харуулагдадаг байна. Энэ колхоздо силоснэ барилгые барижа байhан колхознигууд, механизаторнууд ба шефскэ туhаламжа үзүүлдэг эмхи зургаануудай хүдэлмэришэд барилгын түсэбые июниин 20-до дүүргэхэ уялга абаад, амжалтатай ажаллажа байна.

Б. Ширеторов, манай корреспондент.

Ториинхид яаранагүй

ТОРИ. **(Телефоноор абтаба).** Энэ жэлдэ Ториин МТС-эй харьяата колхозуудта 11 мянга гаран тоннын багтаамжатай силоснэ барилганууд хэгдэхэ ёhотой. Теэд эндэхи колхозуудта силоснэ барилга тон нобшо удаанаар ябуулагдажа байна. Бүхэли хабартаа оройдоол 320 тонно орохо силоснэ 4 траншейнүүд баригдажа дүүргэгдээ. 2400 гаран тоннын багтаамжатай 40 гаран траншейнүүд hаял малтагдажа, ханалагдажа захаланхай. Зарим колхозуудта, жэшээлхэдэ, Маленковой нэрэмжэтэ, «Коммунизм» колхозуудта яаралтай хэмжээнүүдэй абтаагүй hаа, силоснэ барилгын түсэб таhалдуулагдахын туйлда хүрөөд байна. Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо силоснэ нэгэшье барилга бэлэн болгогдоодүй байhаар. Эндэ мүнөө 50 тоннын орохо ороойдоо нэгэ траншей баригдажа байна. Тэрэ траншейе колхозшье бэшэ, харин шефскэ организаци барижа байнхай. Колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Пятибратов силоснэ барилгаяа мүнөө болотор захалангүй шахуу байгаад, энэ хүдэлмэри шамдуулхашье янзагүй байна.

Ториин МТС харьяата колхозуудайнгаа силоснэ барилгадань мүртэй туhаламжа үзүүлнэгүй. Газар малтаха хоёр скреперээ hаял хүдэлгэжэ захалаа. Теэд тэдэ механизмууд дүүрэн хүсөөрөө хүдэлгэгдэнэгүй, элдэб шалтагаанаар удаан саг соо зогсоогдоно. Мүнөө тэдэ механизмууд хоёр халаанда үдэр hүнигүй хүдэлгэгдэхэ ёhотой байгаа. Теэд МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд, тон түрүүндэ, главна инженер нүхэр Медведев энэ хэрэгтэ анхаралаа табинагүй.

Силоснэ траншейнүүдые шулуугаар ханалжа хээ hаа, олон жэлдэ хүрэхэ, hайн барилганууд болодог гээшэ. Теэд Ториин колхозууд шулуугаар хэды элбэгшье hаа, барилгадаа хэрэглэнэгүй. Траншейнүүд гол түлэб модоор ханалагдана. Калининай нэрэмжэтэ колхоздо силоснэ барилгада шулуун оройдоошье хэрэглэгдэнэгүй.

Республика дотор силоснэ барилгын hара соносхогдоhоор арбаад хоног үнгэрбэ. Теэд Ториин МТС-эй харьяата колхозууд бүхы республика дотор дэлгэрhэн энэ хүдэлөөндэ үшөө оролсоодүй байhаар.

Ю. Степанов.

Сатирын булан

Мухар заргаша

«Сара Абрамовна оёдолшон юм. Тэрэ гэртээ юумэ оёхо болоходоо, шанга дуутай немецкэ громкоговоритель дуугаргаад оёдог. Тиихэдэнь манай хүхэ нилха үхибүүн hүниин тэн болотор шашхагша бэлэй даа» гэжэ пищеторгын хүдэлмэрилэгшэ Абрам Семенович Басовичын урдынь хүршэ голхордог hэн.

Теэд мүнөөшье Басовичтон Сара Абрамовна түрүүтэй хажар хүршэ зандаа.

1954 он. Гастроном Универмаг хоёр хамтаржа нэгэ ехэ байрын гэр барюулба. Энэ шэнэ гэртэ зөөжэ ороhон Басовичтонтой зэргэлээд байдаг таhагынь эзэгүй сулөө байжа байба. Энээниие обёоржорхиhон Абрам Семенович: «Бүхы ноёд мартамхай болог!» гээд гараа наманшалаа hэн гэхэ. Мүргэл туhалаагүй.

Удабашьегүй энэ сулөө таhагта ордер абаад, зөөжэ орохо гэжэ Коденёвтоной—гастрономой механигай бүлэ—ерэн гэхэдэнь тэндэнь Басовичтон хахад хогшолоо дэлгэжэрхинхэй, арайл хутага мадагаар угтаагүй байгаа бэлэй.

Элиншэлэн хэлэе, Басовичтон гэжэ үбгэ hамган хоёр оройдоол нэгэ хүбүүтэй айл юм. Тэдээндэ 21 квадратна метр квартирын ордер хуулита ёhоор үгтөө hэн. 3 хүтэй Басовичтон мэтэ hодон айлда энэ ёhоор квартира бшуу.

Теэд улам саашаа хомхойржо үшөө 17 квадратна метр таhагые хуули бусаар эзэлхэдэнь, хэнэйшье шоо үзэхөөр. Зүгөөр Басович эшэнэ гайханагүй. Хуули бусаар эзэлhэн таhагаа өөртөө шэнгээхэ гэжэ тэрээнэй жороолоогүй газарынь үгы, хэлээгүй үгэнь хомор, ороогүй «ноёниинь» үсөөн юм аабза. Гадна, энэ таhагаа үлөөхэ гэжэ зарим зониие худалаар хардаадшье ядаа, мэхэшье гаргаад туршаа, мүн үбсүүгээ сэлижэ ордон медальнуудаа ханхинуулаадшье үзөө. Басович түхэреэн жэл соо мухар зарга хээ. Зүгөөр худал гээшэ хүсэгүй юм. Тиимэhээ Басович нэгэ эмхи зургаанhаа нүгөөдэдэнь ошожо гомдохо, жороолхо баатай болоhон юм. Теэд үнэн юумэн хэзээдээшье үнэн руугаа болодог аад, Басовичын хуули буса ябадалhаа бэеэ үмөөрhэн, сагаалhан шалтагаан баримтанууд хойно хойноhоо hубарилдан үндэhэгүй боложо, худалынь элирдэг. Теэд Басович убайланшьегүй, урдаhааш сэхэ хараад hархайжа байдаг. Хэрбээ Басовичын шалтагаан баримтануудые шагнаха болоо hаа, тэрээнэй бүлэ гэнтэ 6—7 хүнhөө бүридэшэдэг, гэнтэ энэ шэнэ «муу» квартирада Гастрономой эрхилэгшэ Лагутин хардажа, хабшажа оруулhан хүн болошодог.

Теэд, ошоод шалган гэhээнь, квартирань унн бутарма дулаан, бүлэмнн 6—7 хүн гээшэнь элинсэг хулинсагуудаа тоолоhон байха юм.

Энэ мэтээр нобшорhоной hүүлдэ, сүүдэй шиидхэбэри хүсэндөө орожо, хуули бусаар эзэлэгдэhэн таhагтань Гастрономдо хүдэлдэг хоёр хүүгэдтэй, хүгшэн эхэтэй үбгэ hамган хоёр: Клим Николаевич, Татьяна Дмитриевна Коденёвтон—hайн байратай боложо түбхинөө hэн. Тэрэ гэhээр хоёр hара үнгэрбэ. Теэд энэ саг соо Басовичтанай хэhэн үйлэ, хэлэhэн үгэнүүдынь юу гэршэлнэб гэхэдэ, тэдэнэр мухар заргаяа дүүргээдүй...

Нэн түрүүн шэнэ ороhон хүршэ Коденёвтоноо: «Эртэ гү, али орой гү үлдэжэл hалахаб!»—гэжэ занаа hэн гэхэ. Тиигээд ядаг юумэ ааб гэхэдэ, хамта эзэлхэ кухняа Басовичтон гансаараа эзэлбэ, удаань түлеэ хэхэ, мүн үлүү булуу гутал хубсаhаяа хадагалха кладовко, кабинкануудыень хуу эзэлбэ. Гадна, Коденёвтониие нюдэндөөл харахадаа, коридор соошье, кухни соошье, элдэб үнгөөр нэрэ гаргажа наадалдаг, эшэхэ нюургүйгөөр хараадаг, худалаар нээрэй хуха нуга хэлэдэг болобо. Энээндэ Сара Абрамовна ехэ шалгарна. Сара Абрамовна ехэ ута хорон хэлэтэй, халтад лэ гээ hаа, хоолойень орёожо магад. Жэшээлхэдэ, Сара Абрамовна хүршэ Коденёвоо «нюсхай» гэжэ нэрэ гаргадаг, хүгшэн эхыень «элеэсэй» гэхэ мэтээр нэрэ гарган хараажа үдэр бүри уйлуулдаг, галхаадаг, мүн хоёр бага үхибүүдынь «ухэhэй сааш!» гэжэ «үреэдэг» юм ха. Гадна, дээрэ нэрлэгдэhэн Лагутинда «хилар далюу» гэжэ нэрэ үгөө. Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, хүршэдөө байшагүй байдал тогтоогоо юм. Теэд хуули бусаар тэндэ ороhон бэшэ аад, Коденёвтон хайшаа ошохоб даа?

Эдэ аргаар Коденёвтониие холодуулжа ядахадаа, гүрэнэй худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомые доботлжо ороод, иимэ эрилтэ Басовичтон табиба:

— Хоёр хүүгэдтэй хүршыемнай гаргажа хаягты, оронднь хүүгэдгүй зониие оруулагты, манай найршаама хүниие хүршэ болгогты! Хүүгэдтэй айлтай хүршэ байхаhаа байтагай, харахашье дурамнай үгы!

Басовичтон өөhэдынгөө хобдог эрмэлзэлгые орхёогүй гэжэ hанаштай. Зүгөөр «үлүү харабал, булуу химэлдэг юм».

Е. Черных,
Б. Баторов.

Мартамхай түрүүлэгшэ тухай

Хүндэтэ редакци! Газетэ, журналнууд гээшэ ажалшадта амилха агаарhаа, эдихэ эдеэнhээ өөрэгүй хэрэгтэй болоо гэжэ хэндэшье мэдээжэ ха юм даа. Энэ ушарые Закаменай аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Бадма Норбоев hайса мэдэдэг байха. Гэбэшье, нүхэр Норбоев колхозойнгоо гэшүүдэй культурна ажабайдалтай холбоотой асуудалай тулажа ерэхэдэ мартамхай болошодог, хүнэй хэлэhэн юумые нэгэ шэхээрээ шагнаад, нүгөөдэ шэхээрээ гаргажархидаг юм. Тэрээнhээнь боложо колхознигууд хохидоно. Жэшээнь, колхозойнгоо центрhээ 8 километрын газарта оршодог Хуурай-Цакир гэжэ тосхоной ажалшад захиhан газетэ, журналнуудаа аяар 15—20 хоножо абана. Бүри үбэл байхада нүхэр Норбоев «Почтальониие томилхоб. Захиhан юумэеэ саг соонь абадаг болохот» гэжэ колхознигуудай хамтын суглаан дээрэ мэдүүлээ hэн. Теэд хэлэhэн үгэеэ нүхэр Норбоев клубhаа гаралгандаа богоhо доро унагаажархёо. Тэрэ үгыень олон хүн, эхин hургуулиин багша нүхэр Цыреннимаева болон бусад түрүүлэгшэдэ хожомынь hануулаа. Тэрэ бүри нүхэр Норбоев «одоошье томилхоб, hанаагаа бү зобогты» гэдэг, теэд үнөөхил «мартажархидаг».

Энэ колхозой Үлэнтэ, Хуурай-Цакир гэжэ бригадануудтахи клубууд нээгдэхээ болишонхой. Нүхэр Норбоев хажуугаарнь гаражал ябадаг. Үнгэрэгшэ хабар ураншайханай самодеятельностиин аймагай харалгада колхозой залуушуулай бэлэдхэжэ байха үедэ нүхэр Норбоев тэдэнэртэ туhалхаhаа байтагай элдэбынхеэр хашаhан, харааhан байна.

Энэ түрүүлэгшын «мартамхайень» гаргаха, колхознигуудай культурна эрилтые хангалгада анхаралаа ехээр хандуулдаг болгохо хэрэгтэй болоод байна. Туhалыт.

Ш. Бакшеев.
Э. Эрхэдэйн.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ“ БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Колхоз бүхэндэ хүүгэдэй сад ба ясли хэрэгтэй“

Манай газетэдэ иимэ гаршагтайгаар толилогдоhон бэшэг соо Түнхэнэй аймагай зарим колхозуудта хүүгэдэй сад ба ясли эмхидхэгдэнэгүй, энэ ушарhаа бага үхибүүдтэй эхэнүүд колхозойнгоо хамтын ажалда хабаадалсанагүй гэжэ хэлэгдэhэн байгаа.

Бэшэг соо заагдаhан баримтанууд булта зүб байба гэжэ манай редакцида Түнхэнэй аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Кырмыгенов мэдээсэбэ. Аймагай колхозуудта хүүгэдэй сад ба ясли нээхэ тухай асуудал аймсоведэй заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, тусхай шиидхэбэри абтаhан байна. Тус шиидхэбэриин ёhоор аймагай колхозуудта 340 хүүгэдэй байха яслинууд hаяар нээгдэхэ юм. Мүнөө аймагай 10 гаран колхозуудта яслинууд нээгдээ, тэдээндэ 200 шахуу хүүгэд байна.

„Юу хүлеэнэб?“

Иимэ гаршагтай статья манай газетын майн 10-най номерто толилогдоо hэн. Закаменай аймагай олонхи колхозууд малай типовой байрануудые барилгада зохихо анхарал хандуулнагүй гэжэ тэрэ статья соо хэлэгдэhэн байгаа.

Манай редакцида Закаменай аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Гомбоевой мэдээсэhэнэй ёhоор, статья соо заагдаhан дутагдалнуудые усадхаха талаар зохихо хэмжээ абтаа. Аймсоведэй гүйсэдкомой заседани дээрэ «Аймагай колхозуудта малай байрануудые ба силоснэ түхеэрэлгэнүүдые барилга тухай» асуудал зүбшэн хэлсэгдэhэн байна. Түсэбөөр хараалагдаhан малай байрануудай, силоснэ түхеэрэлгэнүүдэй барилга ба заhабарилгые июлиин 1 болотор дүүргэхэ гэжэ колхозой түрүүлэгшэнэр уялгалагдаба.

Агууехэ арад тухай ном

«Индиие анхан ололго» гэһэн Джавахарлал Неругэй номые гадаадын литературын хэблэл оршуулжа гаргаа. Энэ номой гараһан ушар манай ороной культурна ажабайдалда ехэхэн событи болоһон байна. Манай орон индийскэ арадай түүхые, культурые хододоо ехээр һонирходог, эрхэ сүлөөгэй ба бэеэ дааха байдалай түлөө баатар габьяата тэмсэлыень үнэн зүрхэнһөө талархан һайшаадаг байгаа.

Мүнөө жэлэй майн эсэстэ ород хэлэн дээрэ хэблэгдэхэдэнь бэшэһэн орошол соогоо автор иигэжэ хэлэнэ:

«Индиие анхан ололго» гэһэн номойнгоо ород хэлэн дээрэ оршуулагдаһанда ехэ золтой байнаб. Энээниие 12 жэлэй саана, түрмэдэ һууха үедөө бэшээ һэм. Тиихэ үеэр дэлхэйн бүмбэрсэгэй ехэхэн хубида дайн байлдаан боложо байгаа бэлэй. Энэ ном соо тэрэ үеын минии һанал бодол харуулагданхай.

Һүүлэй арбан жэл соо дэлхэй дээрэ ехэхэн хубилалтанууд болоо. Энэ зуун жэлэй 40-өөд оной эхинһээ нилээд холо ошоһон шэнгеэр һанагдана. Гэбэшье, номни гол түлэбтөө Индиин үни холын түүхэдэ хамаадана. Тиимэһээ, эртэ урдын энэ ороной түүхые ойлгохо хэрэг зарим тэды хүнгэдхэжэ магад. Тэрэшэлэн Индиин мүнөөнэй үетэндэ нүлөөлһэн событинуудые ойлгохо ябадалда туһалжа болохо байна».

626 хуудаһатай, зузаан номой олохон бүлэгүүд Индиин үни холын түүхэдэ зорюулагдана. Түүхэдэ хамаатай бүлэгүүдынь Индиин губи таладахи—Мохенджо-Дародохи (Синд) ба Харапнедэхи (Баруун Пенджаб) эртэ урда сагай дурасхаалта зүйлнүүдэй олон үлэгдэлнүүдые тодорхойлон бэшэлгээр эхилнэ. Тэдэ зүйлнүүд 5 мянга үлүүтэй жэл соо элһэ, шоройдо булагдажа байһан аад, энэ зуун жэлэй гушаад онуудта элирүүлэгдээ гэжэ автор тэмдэглэнэ. Энэмнай һая бии боложо байһан бэшэ, харин олон зуун жэлэй түүхэтэй, үни бүрилдэһэн соёлто байдал болоно. Энэмнай «тиихэ сагта худалдаа наймаанай талаар Перситэй, Месопотамитай, Египедтэй харилсадаг, соёл болбосоролой талаар дүтэ холбоо барисаатай, зарим юумэеэрээ тэдэниие булидаг байгаа».

Эртэ урда сагтахи Египедэй, Месопотамиин ба Персиин культурадал адляар, индийскэ арадай эртэ урдын культурань дэлхэйн соёл болбосоролто байдалай эхи үндэһэнүүдэй нэгэн болоно гэһэн һанал бодолоо олон жэшээнүүдээр тодоруулна. «Гол түлэб англичанинуудай бэшэһэн, Индиин түүхые уншахада, английска ээзэрхэлгые магтаһан үндэһэгүй хооһон үльгэр ба магтаал, олон мянган жэлэй үедэ энэ орон дотор болоһон юумые тойруушагаар муушалһан зохёол болоно» гэжэ Неру бэшэнэ.

Түүхэдэ зорюулжа энэ ном соо бэшэгдэһэн бүлэгүүдэй ехэшэг хубинь шажанай ба философско хооһон үзэл бодолнуудай—индуизмын, буддизмын, джайнизмын, тэрэшэлэн кастнуудай бии бололгодо хамаадана.

Эртэ урда сагай индийскэ литературада хамаатай зүйлнүүдэй,—родовой байгуулалтын үедэ шүлэгөөр ба прозоор бэшэгдэһэн үльгэр домогуудай, шажанай хооһон һургаалнуудай суглуулбари болохо ведүүд гэдэгэй нэгые дурдажа нэрлэгдэһэн Видическэ үе тухайда энэ ном дотор юрэнхыгөөр найруулагданхай. «Тиимэ ведүүдэй нэгэн—«Ригведа» хүн түрэлтэнэй зохёоһон эгээн эртэ урда сагай ном байһан бололтой. Хүнэй һанал бодолоо хүсэд найруулан согсолһон түрүүшын мэдүүлэлнүүд, уран һанаанай охито үгэнүүд, байгаалиин гоё һайханда, нюуса хүсэнүүдтэ һүтэдэдэг ябадал тэрээн дотор харагдана» гэжэ автор бэшэнэ.

Арадай сэсэн ухаанай дээжэ боложо найруулагдаһан алдарта хоёр зохёолой—«Рамаянай» поэмын, мүн бүхы дээрээ «Махабхарата» гэжэ нэрэшэһэн ба зуугаад мянга шахуу мүр шүлэгһөө бүридэһэн эртэ урдын үльгэр домогуудай суглуулбариин бии болоһон ушар бэлиг түгэс, ажалда дуратай индийскэ арадай соёл культурын түүхэдэхи гайхамшаг шатань болоно. Энэ хоёр зохёол буддийска үеһөө бүри урид, манай ээрын урда тээхи зургаан зуун жэлэй саана зохёогдоһон бололтой гэжэ Неру тэмдэглэнэ. «Махабхарата» гэдэг поэмэ «дэлхэйдэхи гайхамшаг номуудай нэгэн болоно» гэжэ автор бэшэнэ. Саашадаа энэ ном тухайда хөөрэхэ зуураа, Неру иигэжэ ажаглан тэмдэглэнэ: «Бүхы дэлхэйе эзэлһэн тэрэ һүреэтэ дайнай үедэшье зүүн зүгые шэнжэлэгшэ ород хүнүүд «Махабхаратые» ород хэлэн дээрэ оршуулжа хэблэн гаргаһан байгаа». Пушкинай багша—В. А. Жуковский үнгэрэгшэ зуун жэлэй үедэ «Махабхаратагай» гайхамшаг поэмэнүүдэй нэгые—«Наль ба Дамаянтиие» ород хэлэн дээрэ оршуулһан юм гэжэ һануулха шухала байна. Манай ээрын бүри эхиндэ Инди дотор театрын бии байһан, огторгойе шэнжэлхэ эрдэм ухаанай, тоо бодолгын талаар ехэхэн амжалтануудай туйлаглаһан баримтанууд индийскэ арадай дээдэ зэргын культуратай байһые, сэсэн мэргэниие гэршэлэн харуулна. Мүнөөнэй арифметикэ ба алгебрын эхин эртэ урдын Индидэ бии болгогдоһон байгаа гэжэ мүнөө мэдэрэгдэдэг болонхой гэжэ Неру бэшэнэ. Францууска агууехэ математик Лапласай хэлэһэн һониин үгэ энээнтэй дашарамдуулан тус ном дотор лурдагдана. «Арбан тэмдэг хэрэглэн бүхы тоонуудые бодожо гаргаха тон сэсэн арга Индидэ олдоһон байгаа. Тэмдэг бүхэнэй хэмжээнһээ гадна, һууринь удхашанартай байдаг» гэжэ Лаплас бэшэһэн юм.

Дурсагдагша ном соо дунда зуунай үедэхи Индиин түүхэ, энэ орон худар англичанинуудай нэбтэрэн орохо хүрэтэрхи түүхэ харуулагдана. Английска ээзэрхэлгын һүүлэй хоёрзуун жэлдэ зорюулагдаһан хуудаһанууд агууехэ арадай гасаланта байдал тухайда, хариин булимтарагшадта эсэргүүсэһэн тэмсэл тухайда тон тодоор харуулна. Гэхэ зуура, хари газарай хобдог шунахай дээрмэшэд—английска эгээлэй арад зон бэшэ, Шекспирэй ба Мельтоной Англи бэшэ юм. Хари газарай дээрмэшэд хадаа английска арадые һабар соогоо бажуужа байгшад мүн, английска арад тушаа хэрзэгы муухайгаар хандадаг хүнүүд болоно гэжэ автор тодоруулан харуулна.

Джавахарлал Неругэй ном дотор дурсагдаһан баримтанууд империалистическэ зэрлиг арьяатадай муу муухайе элишэлэн харуулна.

Бүд нэхэлгын талаар Инди үни холоһоо хойшо суурхадаг юм. Тэрэнэй бүтээн гаргаһан зүйлнүүдынь Зүүн зүгые барандань шахуу хангадаг байгаа. Британска Ост-Индска компани Индидэ бүхөөр эшээлээд, олон тоото ремесленнигүүдэй ангиие хэдэн арбаад жэлэй турша соо бултыень шахуу үгы болгоһон, эд товар Индиһээ гаргахыень хориһон байгаа. Гэхэ зуура, машинаар нэхэгдэһэн английска бүдүүд тус орон дотор тараагдадаг байһан юм. Хэдэн миллион хүнүүдһээ бүридэһэн ремесленнигүүдэй анги усадхагдажа, хүдэлмэригүйдэлгын һүреэтэй ехээр дэлгэрхэ ябадал тохёолдуулаа. «Иимэ ехэ хашаланта байдал худалдаа наймаанай түүхэдэ хэр байха ааб даа. Бүд нэхэгшэдэй араг яһан бүхы Индиин губи талануудые дүүрэтэр тараһан байгаа» гэжэ Индиин генерал-губернатор лорд Бентинк 1834 ондо элидхэһэн юм. Империализм иимэл арга методүүдые хэрэглэбэл ажабайдаг, тэрэгүй һаа империализм бэшэ болохо байна бшуу гэжэ Неру ажаглан бэшэнэ.

Инди улам улам ехээр аграрна орон болон хубилжа, английска метрополиин хүрэнгэ хогшолой хабсаргалтань болоһон байна. Хэдэн тоонуудые дурдажа, тэрэ хубилалтын ушар удхые эли тодо болгоно. Үнгэрэгшэ зуун жэлэй үедэ бүхы түрүү капиталистическэ оронуудтахи хүн зон хүдөө ажахыһаа промышленность худар абаашагдадаг байхадань, Индидэ тад һөөргэ ушар тохёолдоһон юм. XIX зуун жэлэй тэн багта энэ ороной бүхы хүн зоной 55 процент шахуунь хүдөө ажахыһаа дулдыдадаг байгаа. Дэлхэйн хоёрдохи дайнай эхин тээшэ тэрэ процентнь 74 проц. хүрэтэр нэмэһэн байна. Английска империализмын «болбосоруулхы ябуулгын» үрэ дүнгүүдэй нэгэнь иимэ байба.

Колониальна гүрэнүүд индийскэ арадые ехээр доромжолон газаашалдаг байгаа. Английска ээзэрхэлгын эхилһэн сагһаа хойшо үндэһэ яһанай талаар элдэб янзын доромжолгые индиинхид үзэһэн байнабди гэжэ Неру бэшэнэ. Тэдэ ээмдэгшэдэй үзэл сурталынь «ээзэрхэгшэ арадай» ба зонхилогшо расын үзэл суртал байгаа.

Индийскэ арад колониальна богоолшолгые хэзээшье, агшан зуурашье зүбтэйдэ тоолоогүй юм. Сүлөөдэ дуратай Индиин арадай национальна талаараа бэеэ даадаг болохын түлөө али тухай эрэлхэг зоримгойгоор тэмсэһыень, дарлагшадта эсэргүүсэн бодоһыень харуулха хэдэн жэшээнүүдые Неру дурдана. Тиимэ восстанинуудай нэгэн—1857 оной ехэ восстаниие английска империалистнууд айхабтар хэрзэгы шэрүүнээр дараһан юм. Англичанинууд Индиин эхэнэрнүүдые, үбгэд хүгшэд ба үхибүүдые. «деревнинүүдтэ галдажархидаг байгаа» гэжэ автор бэшэнэ.

Хэды муухай хюдалга хэбэшье, агууехэ арадай эрхэ сүлөөтэй байха дура зоригые хухалжа шадаагүй. Хари газарай дарлагшадта эсэргүүсэн бодоһон энэ арадай тэмсэлынь Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциһаа хойшо илангаяа хүсэтэйгөөр бадараа. Энэ революци «хүн түрэлтэнэй обществые нилээд урагшань дабшуулаад, унтараажа болошогүй угаа ехэ дүлэ бадаруулаа. Октябрьска революци бүхы дэлхэйдэ жэшээ болохо шэнэ соёлто байдалай һуури табяа» гэжэ Неру онсолон тэмдэглэнэ.

Номой нэгэдэхи ба һүүлшын бүлэгүүдынь гушаад, мүн дүшөөд онуудта зорюулагдана. Тиихэ үедэ дэлхэйн хоёрдохи дайнай шуурган бүхы дэлхэй дээгүүр мушхаран орьёлжо байһан юм. Советскэ Союзай зориг бадаруулагша жэшээе тэдэ бүлэгүүд доторoo хэдэ дахин тэхэрижэ дурдана. «Ородууд — шэнэ зон бэшэ юм. Гэбэшье, тэдэнэр хуушанай байдалһаа эсэслэн хахасажа, тогтом шэнээр бэежэн мандаһан байна. Иимэ жэшээ энэнэй урда тээ түүхэдэ байгаагүй юм. Ород зон дахинаа залуу, үнэхөөрөө гайхамшаг эршэ зоригтой ба хүсэ шадалтай болоо... Арад зон шэнэ ажабайдал зохёожо, дахинаа залуу боложо шадаха байһаниинь ородуудай жэшээ дээрэһээ харагдана...» гэжэ Неру бэшэнэ.

Өөрынгөө ороной хуби заяан тухай хэлэхэ зуураа, ондоо хуудаһанда Неру ингэжэ бэшэнэ: «Дайнуудай ба граждански дайнай болобошье, дабагдашагүй гэхээр бэрхэшээлнүүдэй тохёолдобошье, миил хорёод жэлэй хугасаа соо гайхамшаг амжалтануудые туйлаһан Советскэ Союзай жэшээ урдамнай харагдажа байна».

Английска ээзэрхэлгын 170 жэлэй турша соохи эгээн ехэ үлэсхэлэндэ,—дэлхэйн хоёрдохи дайнай жэлнүүдтэ болоошо үлэсхэлэндэ нэрбэгдэжэ, индийскэ арадай үзэһэн гасалан зоболон Неругэй ном соо харуулагданхай. 1943 — 44 онуудай үеэр гансахан Бенгалида 3,4 миллион хүн үлэсэжэ үхэһэн байна.

Фашистска түримхэйнэрые номгоодхохо нэрэтэй политика баримталдаг баруун гүрэнүүдэй империалистическэ бүлэгүүдэй хорото аашые Неру элирүүлэн харуулна. «Гитлерһээ айхаһаа гадна, мүн тэрээниие һэмээхэн һайшаан баясаһан ябадал» тиимэ политикын саана далдалагдажа байһан юм гэжэ Неру бэшэнэ. Баруун гүрэнүүдэй хүтэлбэрилэгшэд хуушан ёһо гурим батадхахын түлөө тэмсэнэ гэжэ дайнай үедэ эли болоһые номой автор онсолон тэмдэглэнэ. Антигитлеровскэ коалицида ороһон арадууд фашизмын хорото муухай аашада эсэргүүсэн тэмсэжэ, демократиин түлөө ами наһаяа үгэдэг байхадань, харин империалистическэ бүлэгүүдэй Черчилль мэтын удамаршад хуушанай ёһо гуримуудые, тайлбарилан хэлэбэл — империалистическэ дарлалтые зандань үлөөхэ ба бэхижүүлхэ зорилго табидаг байгаа.

Дайнай үедэ Германидахи фашизмые үй дэлдэһэн, фашистска Италиие, милитаристска Японииe бута сохиһон ябадал империализмые һулаpуулхатаяа хамта, колониальна арадуудай, тэрэ тоодо Индиин арадай сүлөөрхын түлөө тэмсэлэй бүри ехээр бадаралгада туһалаа. Гэхэ зуура, английска империализм Индидэхи эзэмдэлгэеэ бэхижүүлхын тулада шухала бүхы юумэ хэһэн байна. Тэрэнэй удамарша Черчилль илангаяа ехэ оролдолго гаргаа. Национальна талаараа бэеэ даанхай байхые хүсэдэг индийскэ арадай эрилтэдэнь харюу болгон, Черчилль: «Британска хан түрын усадхагдахада түрүүлэгшэ байхын тула королиин нэгэдэхи министр болоогүй һэм» гэжэ убайгүйгөөр мэдүүлһэн юм. Хан түрын үзэлые баримталгын талаар бусадһаа гээгдэдэггүйгөө харуулха гэжэ оролдон, английска лейбористнуудай удамаршад Черчиллиин мэдүүлгые дэмжэһэн байгаа.

Гэхэ зуура, дайнай дүүрэһэнһээ хойшо арад зоной антиимпериалистическэ хүдэлөөнэй тон ехэ далайсатайгаар дэлгэрһэн ушарһаань, английска империализм энэ орониие хоёр хуби—Инди ба Пакистан—болгон зорюута тусгаарлаад, Индидэ доминионой эрхэ олгоһон байха юм. 1950 ондо Инди республика болгогдоо һэн. Өөһэдыгөө сүлөөлхын түлөө хоёр зуу шахуу жэлэй туршада тэмсэһэн энэ арад национальна талаараа бэеэ даанхай байдал туйлаад, английска эзэмдэлгын хүндэ хүшэр хойшолонгуудые усадхахын түлөө шэн зоригтойгоор тэмсэжэ байна.

Агууехэ индийскэ арад тухай һониин зүйлнүүд Неругэй ном соо олон бии. Гэхэ зуура, ниитын байдалдахи зарим үзэгдэлнүүдые научна бэшээр тайлбарилха гэжэ авторайнь һэдэһэн хуудаһанууды советскэ уншагшад зүбтэйдэ тоолохогүй байна. Тусхайлан хэлэбэл, тэдэ хуудаһануудынь ангиин тэмсэлые арсаһан, ниитын хүгжэлтэдэ зарим ангинуудай дүүргэдэг үүргые буруугаар сэгнэһэн ябадалда хамаадана.

Джавахарлал Неругэй энэ номынь уласхоорондын үргэн замда дахинаа ороһон арадай, бата бэхи эб найрамдалай түлөө, демократиин түлөө, уласхоорондын түгшүүрилтэ оршон байдалые һулаpуулхын түлөө тэмсэлдэ шухала үүргэ дүүргэжэ байһан агууехэ индийскэ арадай түүхые советскэ уншагшадай һайса мэдэхэ, ойлгохо арга олгохо. Индиин республикын премьер-министрын номой Советскэ Союзда хэблэгдэн гараһан ушар манай социалистическэ ороной арадуудай, Индиин арадуудай хоорондохи хани барисаанай холбоое бэхижүүлгэдэ туһалха байна.

И. АРТЕМОВ.

Франциин ажалай Бүгэдэниитын конфедерациин 30-дахи съезд

ПАРИЖ, июниин 12. (ТАСС). Мүнөөдэр Парижда ажалай Бүгэдэниитын конфедерациин (ВКТ) 30-дахи съезд нээгдэбэ. Ороной заха хизаар бүриһөө ерэһэн 2 мянга гаран делегадууд съездын хүдэлмэридэ хабаадалсана. Французска Коммунистическэ партиин ба тус ороной политическэ бусад партинуудай түлөөлэгшэд съезд дээрэ байлсана.

Съезд ВКТ-гэй шэнэ программа баталан абаха, ажалшадай эрилтэнүүдые хангахын түлөө тэмсэлэй нэгэдэл байгуулха асуудалнуудые, эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй асуудалнуудые, эмхидхэлэй асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ, мүн национальна конфедеральна комитедэй шэнэ һунгалта хэхэ ёһотой юм.

ВЦСПС-эй түрүүлэгшын орлогшо Л. Н. Соловьевоор толгойлогдоһон Советскэ Союзай ажалшадай түлөөлэгшэд съезд дээрэ айлшад боложо байлсана гэһэн мэдээсэлые съездын делегадууд нэрьемэ альга ташалгаар угтаба. Тэдэнэр Президиумдэ Хитадай Арадай Республикын, Вьетнамай Демократическа Республикын, Польшын, Чехословакиин, Венгриин, Румыниин, Болгариин, Германска Демократическа Республикын, Италиин, Бельгиин ба бусад оронуудай түлөөлэгшэдэй ерэхэдэнь, халуунаар амаршалба.

ВКТ-гэй 30-дахи съездын хүдэлмэри хадаа французска хүдэлмэришэн ангиин тэмсэлэй нэгэдэл байгуулха гэһэн лозунгнууд доро боложо байна. Һая промышленностиин хэдэн олон һалбаринуудтахи комитедүүдтэ делегадуудые һунгаһан ябадал хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай дунда ВКТ-гэй нүлөөнэй саг үргэлжэ ургажа байһаниие харуулба. Французска ажалшадай үнэн зүб эрилтэнүүдые хамгаалхын түлөө ВКТ-гэй саашанхи ажалябуулгын программын проект тушаа профсоюзуудта зүбшэн хэлсэлгэ съездын урда тээ үргэнөөр болобо.

Мүнөөдэрэй заседани дээрэ ВКТ-гэй генеральна секретарь Бенуа Фрашон ВКТ-гэй ажал-ябуулга ба тэрэнэй зорилгонууд тухай ехэ элидхэл хэбэ.

Корейскэ арад ахадүүгэй туһаламжа үзүүлһэнэйнь түлөө Советскэ Союзда баясхалан хүргэнэ

ПХЕНЬЯН, июниин 13. (ТАСС). «Манай орондо агууехэ Советскэ Союзай үзүүлһэн ахадүүгэй туһаламжын үшөө нэгэ жэшээ» гэһэн КНДР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо Ли Дон Генэй статьяе «Минчжу Чосон» газетэ толилбо. Советско-корейскэ холимол обществонуудта—далайн транспорт ашаглаха обществодо ба нефть буйлуулха обществодо хабаадалгын советскэ хубииень КНДР-эй правительствода Советскэ правительствын дамжуулан үгэһэн тухай энэ статья соо хэлэгдэнэ.

Корейн сүлөөлэгдэһэн үдэрһөө хойшо советскэ арад арадай ажахые хүгжөөхэ талаар һайн һайхан туһаламжа бидэнэртэ үзүүлжэ байна гэжэ статья соонь хэлэгдэнэ. Дүй дүршэл ехэтэй советскэ мэргэжэлтэдэй үнэн сэдьхэлээрээ үзүүлһэн туһаламжа манай ороной далайн транспортые дээшэлүүлхэ шиидхэхы арга нүхэсэл болобо. Манай ороной нефтиин промышленностиие хүгжөөхэ арга боломжо бии болгоһон синтетическэ ба шэнгэн түлишын советскэ акционернэ обществын үүргэ тухай мүн лэ тиигэжэ хэлэхэдэ болохо юм.

Советскэ арадай экономическа һайн һанаата туһаламжа КНДР-эй ба СССР-эй хани барисаае, һанал нэгэдэлгые улам бэхижүүлнэ, эхэ оронойнгоо амгалан нэгэдэлгын, бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэлдэ корейскэ арадай илалта найдамтайгаар хангалгада зорюулагдана.

Хитадай шэнэ газарнууд дээрэ

ПЕКИН, июниин 13. (ТАСС). Хэйлунцзян провинцида (Зүүн-Хойто Хитад) Советскэ Союзай туһаламжатайгаар байгуулагдаһан «хани барисаан» гэжэ госхоз 1955 ондо шэнэ газар хахалха түсэбөө үлүүлэн дүүргээ гэжэ Синьхуа агентство дамжуулна. Госхозой хүдэлмэрилэгшэд түсэбһөө гадуур үшөө 2 мянга шахуу гектар шэнэ газар хахалхые шиидэбэ.

«Трактористнууд ба бусад хүдэлмэришэд,—гэжэ госхозой инженер Ван Инь-бо хэлэбэ,—госхоздо хүдэлмэрилдэг советскэ мэргэжэлтэдһээ ехэ һургаал абаа. Өөрынгөө мэдэлдэ 100 трактортай байхадаа, тэдэнэр ехэ хүдэлмэри хэбэ».

Аденауэр США ошохоёо ниидэбэ

ЛОНДОН, июниин 13. (ТАСС). Лондонско радиогой мэдээсэһэнэй ёһоор, үсэгэлдэр үдэшэ канцлер Аденауэр Бонһоо США ниидэбэ.

Кударын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз олон һалбаритай ажахыта[...] Үнгэрэгшэ жэлдэ 3,5 гектар садтай байгаа. Тэрээнһээ 22 мянган түхэриг олзо [...] абаа. Мүнөө жэлдэ колхоз садаа 5 гектар хүрэтэр ехэ болгоод, 40 мянган тү[...] олзо доход абахаар хараална. Эндэнь хорёод янзын үрэ жэмэстэ культурануу[...] гана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: колхозой садовод Иван Иннокентьевич Жарников «Ранет» [...] тын яблони үзэжэ байна. **А. Мантаевай фото.**

Театрын коллективэй һайн эдэбхи

Бурят-Монголой гүрэнэй ород драмын театрын коллектив Коми АССР-эй драматург Лекановай «Хүдөөгэй үдэшэнүүд» гэһэн лирическэ комеди зүжэг болгон найруулба.

Пьесэ соогоо хүдөө ажахые улам саашадань хүгжөөхэ тухай парти, правительствын тогтоолнуудые бэелүүлхын түлөө колхознигуудай тэмсэжэ байһан тухай, мүн партиин уряагаар хүдөө ерээд, колхоздо эршэмтэйгээр ажаллажа байһан патриодуудые драматург харуулна.

Театрын коллектив энэ пьесые зүжэг болгон найруулхадаа колхозно клубай сценэнүүд дээрэ табихаар тааруулжа, түхеэрэлгэнүүдые хэһэн байха юм.

Июниин 11-дэ «Хүдөөгэй үдэшэнүүд» гэжэ зүжэг Тарбагатайн аймагай Культурын байшангай сценэ дээрэ түрүүшынхеэ табигдаба. С[...] рагшад зүжэгые ехэ һонирхо[...] гоор хараһан ба театрын колле[...] тэ баясхалан хүргэһэн байна, [...] театрын коллектив Десятни[...] Куйтун тосхонуудта энэ зүжэг[...] руулаа.

Театрын режиссёр нүхэр Р[...] пьесые зүжэг болгон найру[...] уранзурааша, БМАССР-эй иск[...] вонуудай габьяата ажал-ябууль[...] Петров сценыень гоёон шэмэг[...] байна. Пьесын гол ролынг[...] БМАССР-эй арадай артист Го[...] БМАССР-эй габьяата артистка [...] мо, артистнууд нүхэд Желез[...] Чернова, Метлицкий, Гаврилов, [...] сиков, Красикова, залуу арт[...] Поздникова ба бусад наадана.

Е. Ивано[...]

Гастрольдо гарахань

Жэл бүри манай театрын коллектив республикын аймагуудаар ябажа, хүдөөгэй ажалшадта зүжэгүүдые харуулдаг байна. Тиихэдэ байгша оной апрель, май һарануудта манай театрын коллектив гастрольдо ябахадаа Сэлэнгын, Зэдын, Ториин, Закаменай, Хориин, Яруунын, Хэжэнгын, Заиграйн аймагуудай колхозууд, совхозууд болон МТС-үүдээр 101 зүжэг харуулһан байна. Тиин энэ зүжэгүүдые хамта дээрээ 18 мянга шахуу хүн хараа.

Һаяар театрын коллектив Сэлэнгын, Зэдын, Ториин, Закаменай, Кяхтын, Кударын аймагуудта гастрольдо гарахань. Тэдэнэр Ц. Шагжинай «Будамшуу» гэжэ сатирическэ комеди, Сталинска шангай лауреат, Туркменскэ ССР-эй драматург Г. Мухтаровай «Веселый гость» гэжэ комеди гэхэ мэтэ зүжэгүүдые харуулха юм. Тус зүжэгүүдэй гол рольнуудта БМАССР-эй арадай артистнууд: Ц. Г. Шагжин, В. К. Халматов, РСФСР-эй габьяата артистнууд: Н. С. Гендунова, Ч. Г. Генинов, А. С. Ильин, БМАССР-эй га[...] артистнууд: Г. Ф. Лосев, Ю. П. [...] гина, И. Е. Миронов, артис[...] С. Б. Рабсалов, П. Г. Лосев, С[...] даева болон бусад наадаха ба[...]

Гадна, манай театрын колле[...] зарниманиинь Агын националь[...] руг ошохонь. Тэдэнэй репертуа[...] Балабан ба В. Собко гэгшэдэй [...] миллион», В. Катаевай «А[...] тын үдэр» гэжэ зүжэгүүд бии. [...] нэр гастрольдо ябаха зуураа, [...] ран зүжэгүүдые хүдөө ажахы[...] дэлмэрилэгшэдтэ харуулха юм.

Театрын коллектив гастр[...] ябахадаа колхозуудай уранһай[...] самодеятельностиин кружогууд[...] дэлмэридэ туһаламжа үзүүлх[...] на.

Тиихэдэ театрын коллектив [...] сезондо харуулхаар А. М. Гор[...] «Враги», мүн Д. Батожабайн [...] Бабушкин Забайкальеда» гэһ[...] сэнүүдые зүжэг болгон найр[...] табихаар бэлдэжэ байна.

Ц. Балбаров, Бурят др[...] театрын дирек[...]

Футболоор городой түрүү һуури эзэлхын түлөө

Үнгэрэгшэ амаралтын үдэр «Динамо» стадион дээрэ футболоор городой түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн үргэлжэлбэ.

ПВЗ-гэй «Локомотив», «Авангард» обществонуудай футболистнууд түрүүлэн уулзаба. Энэ хоёр командын уулзалга «Авангардынхидай» илалтаар дүүрэѐ.

Тэрэшэлэн «Буревестник» обществын команда тус стадион дээрэ ээзэдтэйнь уулзаба. Нааданай эхилэн сасуу полиин ээзэд эдэбхитэй һайнаар наадажа, тоо нээбэ. Уулзалгын нэгэдэхи хахад 3:1 гэһэн тоотойгоор «Динамынхидай» илалтаар дүүрэѐ.

Хоёрдохи хахадта «Буреве[...] командынхид добтолжо оробо [...] командын футболистнууд Ник[...] Моторов ба бусад шангаар д[...] жо, тоогоо тэгшэлбэ. Удаань, «[...] мо» командынхид бүри эдэб[...] гээр наадажа, үшөө хоёр б[...] «Буревестнигэй» ворота руу ор[...] Нааданай дүүрэхэ багта «Бур[...] ник» командынхид нэгэ бүмб[...] хибо.

Энэ хоёр командын уулзалга [...] намынхидай» илалтаар 5:4 гэһэ[...] тойгоор дүүрэбэ.

Г. Зильб[...]

Сагай уларил ба ургамалнууд

(Фенологой тэмдэглэлнүүд)

Июнь һарын түрүүшын арбан хоногто республикын территори дээрэ халуун, бороогүй үдэрнүүд болоо. Агаарай температура үдэрынь 25 — 32 градус байба. Июниин 5-да ба 9-дэ бүришье халуун үдэрнүүд болоо.

Арбан хоногой һүүлшын үдэртэ республикын зарим нютагуудаар бороо оробо. Кяхтада — 8 миллиметр, Түнхэндэ — 9, Ахада — 10, Горячинскда — 20, Кабанскда 24 миллиметр бороо ороо. Энэ хугасаа соо хүдөө ажахын культуранууд дунда зэргээр хүгжэжэ байгаа. Хара таряан һолоомолжо, 25—30 сантиметр үндэр, шэниисэ зарим нютагуудта 14—25 сантиметр хүрэһэн байха юм. Урда ба дунда районуудта кукуруза жэгдэрэн ургажа, 7—14 сантиметр үндэртэй болоо. Бусад ургамалнууд: ногоон, гречихэ, тэрэнги, [...] гүйсэд сэсэглэжэ, зүгынүүдэй [...] суглуулхада таатай зохид саг[...]

Республикын колхозууд эдэ[...] нүүдтэ капустын, помидорой [...] дануудые һуулгаа, мүн гречи[...] рижа захалаа. Ехэ дулаан б[...] шинг нойто ехэтэй набтар [...] нуудта бүшэмэг удхөөр ногоо[...] гаа. Колхозой үрэ жэмэстэ [...] һалбаржа, гоё һайхан сэсэг[...] шэмэглэгдээ.

Колхозой таряаnажалай бр[...] нууд таряанай, кукурузын ург[...] нуудай хойноһоо харууһалга [...] захалба.

И. Ко[...]

Редактор Д. Л. ЛОБСАН[...]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря —27-37, партийной жизни, сельского хозяйства— 47-59, пропаганды и переводов — 35 14. культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16

Н—00481. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. № 1[...]